

6000 udeležencev na dunajski demonstraciji:

Široka podpora iz vse Avstrije

boju za enakopravnost narodnih manjšin, za skupno dvojezično šolo
proti politiki razdvajanja in rasistične segregacije

Da v sedanjem boju za ohranitev in izboljšanje skupne dvojezične šole na Koroškem ne gre le za peščico takih, ki bi se hoteli profilirati (Wagner) ali za izzivanje komunističnih skrajnežev (Haider), temveč za izredno važno vprašanje obstoja in enakopravnega razvoja slovenske narodne manjšine ter hkrati mirnega sožitja, medsebojnega razumevanja in plodnega sodelovanja med obema narodoma v deželi, je prepričljivo pokazala sobotna „protestna vožnja“ na Dunaj in tamkajšnja demonstracija skupaj s prijatelji iz vse Avstrije.

Kljub strupenemu mrazu – toploter je v Celovcu padel na –25 stopinj in na Dunaju je udeležence čakal še ledenomrzli veter – je poziv obeh osrednjih slovenskih organizacij ter komiteja za ohranitev dvojezične šole imel odziv, ki ga tudi največji optimist ni pričakoval: Okoli 1500 ljudi se je zgodaj zjutraj zbralo na celovški postaji, da se s posebnim vlakom (v katerem pa kljub skoraj polkilometrski dolžini ni bilo prostora za vse in so se mnogi morali zadovoljiti z avtomobili) odpeljejo na Dunaj. Nekdanjo Krpanovo kobiljo so tokrat zamenjali

dolgi vagoni, v katerih je vladalo izredno dobro razpoloženje. Ljudje so se pogovarjali, tudi prepevali so, in pisali so transparente, s katerimi so potem na dunajskih cestah izpovedali svoje zahteve in demonstrirali svoj protest.

Ko so koroški udeleženci prispeli na Dunaj, je bilo pred Opero že v polnem teku prvo zborovanje. Več tisočglavi množici so govorili zastopniki različnih organizacij in skupin, ki so koroškim Slovincem in drugim narodnim manjšinam v Avstriji izražali solidarnost in podporo v boju za pravice. Znana dunajska Kärntner

Straße je bila tega dne resnično „koroška cesta“, ko so se potem demonstranti napotili skozi mesto, da na velikem trgu med sedežema zveznega predsednika in zvezne vlade zakličejo v svet glasen protest proti restriktivni manjšinski politiki in še posebno proti nemškonalističnim silam na Koroškem, ki hočejo svojo protislovensko gonjo zdaj še kronati z apartheidskim ločevanjem v šoli.

NOČEMO APART-HAIDERJEV! – je izpovedoval eden izmed neštetihih transparentov. In prav tako zgovorna so bila tudi druga gesla, napisana na transparentih ali izgovorjena med demonstracijo, v jezikih vseh v Avstriji živečih narodnosti. In prav tako nedvoumne so bile besede govornikov (nekaj povzetkov njihovih izjav objavljamo na 2. strani – op.ured.), ki so kot predstavniki manjšin ali kot zastopniki različnih

(konec na 5. strani)

Zvezni kancler Vranitzky:

Gre za ugled Avstrije in ne le za zadevo Koroške

Medtem ko je pred sedežem vlade potekalo zaključno zborovanje, se je štirčlanska delegacija zglasila pri kanclerju dr. Vranitzkem. Delegacija (predsednik ZSO Feliks Wieser, predsednik NSKS Matevž Grilc, Peter Gstettner za komite za obrambo dvojezičnega šolstva ter poslanec Karel Smolle) je kanclerju v polurnem pogovoru tolmačila problematiko manjšinskega šolstva na Koroškem in ga predvsem seznanila z argumenti proti takoimenovanemu „pedagoškemu modelu“ koroških strank.

Kancler Vranitzky je dejal, da sedanji koroški model še nikakor ni dogovorjena stvar in tudi ni dozorel za parlamentarno obravnavo; potrebni bodo še nadaljnji pogovori, in to na strokovni pedagoški ravni. Pri tem bo, kot je zagotovil, treba vključiti in doseči soglasje tudi neposredno prizadetih, to je Slovencev. Gre vendar za vzgojo otrok in ne za stroje, je menil kancler, zato se zadeva ne sme obravnavati pod časovnim pritiskom, temveč temeljito in z občutkom odgovornosti. Predvsem pa je pri obravnavanju tako občutljivega vprašanja potrebna državniška modrost, kajti tukaj ne gre le za stvar Koroške, marveč za zadevo celotne Avstrije in za njen ugled.

Koroška žaloigra

„V diskriminiranju manjšin se nadaljuje fašizem,“ je dejal bivši pravosodni minister Christian Broda, ko so mu prejšnji teden, le nekaj dni pred njegovo nenadno smrtjo, v Straßburgu podelili evropsko nagrado za človekove pravice.

Njegove besede so kot nalašč za najnovejši razvoj na Koroškem, kjer se razprava o šolskem vprašanju vedno bolj utaplja v morju nemškega nacionalizma, ki je slep in gluha za vsak stvaren argument. Čeprav je bila sobotna demonstracija na Dunaju edinstvena manifestacija najširše solidarnosti avstrijskih demokratov z manjšinami v njihovem boju za enakopravnost;

čeprav je celo sam zvezni kancler (seveda v diplomatskem leporečju) nedvoumno povedal, da gre za mnogo več kot za nevarno igro borniranih nacionalistov – na Koroškem vztrajajo pri svojem segregacijskem modelu, vztrajajo pri politiki nemškega nacionalizma, čeprav se je le-ta že enkrat izrodil v zločinski fašizem.

Samo iz takšne miselnosti more pognati brezprimerna aroganca, s katero zdaj udrihajo na vse strani in proti vsem, ki se drznejo imeti drugačno mnenje, pa naj bodo to predstavniki koroških Slovencev in solidarnih organizacij, zastopniki južnih Tirolcev, nova ministrica za pouk Hawlicek, avstrijski strokovnjak Veiter, ali posamezniki, ki so med dunajsko demonstracijo morda le nekoliko preveč očitno pristavili svoj lastni piskrček. Na vse letijo besni očitki, s katerimi pa si le njihovi „avtorji“ sami izstavljajo spričevalo svojih duhovnih (dalje na 8. strani)

Zveza koroških partizanov
vabi na
spominsko
svečanost

ki bo v nedeljo 8. februarja 1987 ob 11. uri na pokopališču v Svečah ob grobišču narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža in soborcev.

Na sporedu: polaganje vencev, nagovor in kulturni spored, nato tovariško srečanje.

Počastimo z našo udeležbo spomin mrtvih junakov, ki so darovali življenje za svobodo v borbi proti fašizmu!

Glavni odbor

PREBERITE

na strani

- 2 Manjšinsko vprašanje v vladni izjavi in v parlamentu
- 3 Jeseničani bodo gostovali s komedijo „Tolmun in kamen“ Toneta Partljiča
- 4 Tribuna bralcev
- 5 Vtisi z dunajske demonstracije v besedi in sliki
- 5 Gimnazijski ples v Celovcu
- 6 „Zadružni list“
- 8 Obirsko: Smučarski skoki šolarjev

Koroški politiki na Dunaju: Provincialni zagovor ločitve

„Danes, v sredo, bo tiskovna konferenca Wagnerja, Scheucherja in Haiderja na Dunaju. Skušali bodo, da nekaj pojasnijo, kar je komaj mogoče pojasniti: namreč tisto, kaj naj bi bilo tako grozno in nevzdržno, če se bi približno 1500 nemškogovorečih šoloobveznih učencev na tihem zaposlovalo, medtem ko ima približno 800 slovenskogovorečih sošolcev pouk v slovenskimi učenci na tihem zaposlovalo, medtem ko ima približno 800 slovenskogovorečih sošolcev pouk v slovenskimi učenci na tihem zaposlovalo, medtem ko ima približno 800 slovenskogovorečih sošolcev pouk v slovenskimi učenci na tihem zaposlovalo... Resnica je: koroška SPÖ in ÖVP sta se ustrašili Haiderja. Pri tem pa delata tudi taktične napake: njega nikoli ne bosta mogli pomiriti, saj postaja z vsako koncesijo njemu samo še predržnejši.“ – tako je zapisal med drugim komentator „Kurier“ – ja pred tiskovno konferenco koroških predsednikov SPÖ, ÖVP in FP na Dunaju. Nerazumevanje za ta zagon koroške protimanjšinske trojice v zagovoru takoimenovanega modela takoimenovane koroške pedagoške komisije pa je prevladovalo tudi med številnimi tu- in inozemskimi novinarji pri tiskovni konferenci sami. Kratek zaključek iz le-te: Wagner, Scheucher in Haider so se predstavili kot odločni bramborci „nemške Koroške“, hkrati pa razkrinkali tudi značaj svoje nedemokratične in apartheidu podobne šolske politike.

V bistvu je postalo že v uvodu deželne glavarja Wagnerja jasno, kam „hočejo“ ti trije koroški politiki: „Koroško so ogrozili po prvi in po drugi svetovni vojni Slovenci“ (nemški nacizem, kaj je to?), razen tega so pač tisti Slovenci, ki še danes živijo na Koroškem (le kaj si upajo?), tisti, ki „vedno spet izmišljajo nove fraze“ in ki „sami zganjajo najhujši apartheid, saj ustanavljajo poleg kmečke zadruge za vse kmete še lastne, slovenske“ (Haider)... Predvsem pa je Wagner „poudaril“, da prav v znaku novega „zeitgeista“ (duha časa) menda „res lahko

Potreben je premislek

Osrednji organizaciji koroških Slovencev in Nadstrankarski komite za obrambo dvojezične šole so v zvezi s tiskovno konferenco predsednikov treh koroških deželnozborskih strank poudarili, da je v šolskem vprašanju nujno treba opustiti politična prerokanja in začeti stvarna, znanstveno osnovana pogajanja. Zdaj je potreben stvaren premislek, pravijo organizacije v skupni izjavi ter pozivajo koroške politike, naj končajo „šolski spor“ in zgladijo pot za konstruktiven dialog med pedagoškimi strokovnjaki. Zvezna vlada pa naj za take stvarne pogovore nudi strankarsko neodvisno platformo in znanstveno podporo.

že 10 posameznikov prepreči gradnjo kakakega kilometra avtoceste“ – alternativni način razmišljanja in političnega angažiranja da pač to vse vključuje,...

Jasno: kaj potem s takim „alternativnim“ gibanjem s tako „alternativno ljudsko iniciativo“, kot je to KHD? Wagner je dosti odkrito odgovoril na to vprašanje (čeprav je pri tem izvzel SPÖ): „KHD pač reče: naredite to vsi, sicer naredimo sami!“ In uradna koroška politika caplja za njem, se da gnati od „kombija Haiderja“? kakor to analizira v uvodu omenjeni komentator v „Kurier“-ju. Temu je morda le še potrebno dodati, da v bistvu gre za strah SPÖ pred izgubami v korist FP, saj se je tudi pri dunajski tiskovni konferenci izkazal predsednik ÖVP Scheucher kot dosledno nekompetenten in neenak „partner“ v tem protimanjšinskem združenju. Njegova „argumentacija“ modela koroške deželne komisije se je namreč izčrpala v tem, da je trdil, da so sodelovali menda tudi zastopniki manjšine. Na vprašanje kdo, seveda ni vedel odgovoriti.

Pa Wagner in Haider? Wagner je nadaljeval svoje napade na pravnika Veiterja, na znanstvenike celovške in drugih avstrijskih univerz, skušal vna-

(nadaljevanje na strani 8)

Politika ločevanja je prekršek

zoper duha in načela sklepne listine KVSE

Zahvalo za široko podporo in izraz solidarnosti demokratičnih sil iz vse Avstrije je na zaključnem zborovanju pred sedežem vlade na Dunaju v imenu vseh narodnih skupin v Avstriji izrekel predsednik koordinacijskega odbora dr. Franci Z w i t t e r. Dejal je, da je ta solidarnost predvsem tudi manifestacija, da zvezna vlada lahko računa z vseavstrijsko in mednarodno podporo vseh pozitivnih sil, če bo – kot je prišlo do izraza v zadnji vladni izjavi – v stremljenju po resnični podobi Avstrije posvečala posebno pozornost etničnim manjšinam. „Vendar pa terja to že danes jasno odповed vsem tistim nemško-nacionalističnim krogom na Koroškem, ki v času, ko vse evropske države preko političnih, kulturnih in gospodarskih področij iščejo nove oblike sodelovanja in nove poti puščanja napetosti in zavarovanja

miru, brezobzirno delujejo na tem, da bi ločevali narodne skupine v njihovi lastni domovini ter razdvojevali njihove družine in celo že njihove otroke.“

Narodne skupine v Avstriji pravijo k tej ločilni politiki vsekakor jasen in odločen „Ne in nikoli!“, je naglasil dr. Zwitter. Na kraju, kjer zaseda nadaljevalna konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, pa se zdi naravnost blazno in abotno, če v istem trenutku v koroškem deželnem zboru sprejemajo sklep, da bi likvidirali sedanjo zakonsko osnovano skupno šolo in z nacionalistično ločilno politiko preprečili, da bi se nemškogovoreči otroci učili tudi slovenskega jezika svojega soseda. „Vendar ta blazna ločilna politika na žalost ni le ‚butalstvo‘ nepoboljšljivih nemškonacionalističnih krogov, temveč je izzivalen prekršek zoper duha

in načela sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki na humanitarnem področju posebej priporoča učenje in pospeševanje tudi manj razširjenih evropskih jezikov kot važno sredstvo komunikacije med narodi, za boljše medsebojno spoznavanje in za krepitev sodelovanja v korist miru.“

Narodne skupine v Avstriji – je poudaril predsednik njihovega koordinacijskega odbora – se brezpogojno priznavajo k načelom sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Zato odklanjajo vsako ločevanje v šoli in vzgoji ter se priznavajo k skupni vzgoji otrok večinskega naroda in narodnih manjšin v otroških vrtcih in k skupnemu pouku v osnovni šoli, ker je to pogoj za enakopravno integracijo v korist medsebojnega razumevanja, strpnosti in mirnega sožitja. „Narodne skupine v Avstriji ne želijo konfrontacije z državo, temveč želijo in zahtevajo le humanitarno in človekovim pravicam ustrezajočo rešitev svojih življenjskih vprašanj z dosledno izpolnitvijo vseh določil člena 7 državne pogodbe ter zagotovitev svojega obstoja in varstvo svoje identitete z zakonskimi ukrepi, ki odgovarjajo današnjemu mednarodnemu standardu pravic in zaščite narodnih skupin. Nočemo razdvajanja in ločevanja, hočemo mirno sožitje! Nočemo posebne šole za vsakega otroka, hočemo v skupni dvojezični domovini skupno dvojezično šolo in skupno vzgojo vseh otrok kot jamstvo za skupno srečno in mirno bodočnost!“

Skoraj pol kilometra dolg „protestni vlak“ je pripeljal 1500 koroških udeležencev na dunajsko demonstracijo.

Skupno proti nemškemu nacionalizmu

ki je že enkrat bil grobokop avstrijske republike

„Prišli smo na Dunaj, da avstrijsko vlado opozorimo na nevarni razvoj na Koroškem, kjer nemškonacionalne sile skoraj z vrhovi strank hočejo proti volji prizadetih in proti stališčem strokovnjakov uničiti še zadnje ostanke dvojezičnega šolstva,“ je na zborovanju na dunajskem Ballhausplatzu dejal tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Marjan S t u r m.

Pred sedežem zvezne vlade pa je tajnik ZSO tudi opozoril, da na Koroškem ne gre samo za šolsko problematiko, ampak gre za vprašanje, ali bo Koroška povsem zapadla nemškemu nacionalizmu. Na Koroškem grozi namreč duhovno osiromašenje; nemški nacionalizem se je brez prekinitve „rešil“ v drugo republiko in uživa danes podporo najvišjih vrhov političnih strank. Na Koroškem še danes slavijo in odlikujejo nacistične

zločince, medtem ko borci proti fašizmu slej ko prej veljajo za „bandite“.

„Pri slovenski manjšini je tak razvoj omajal zaupanje v državo, ki še vedno ni izpolnila svojih obveznosti iz državne pogodbe,“ je naglasil tajnik ZSO. „Toda iz te prizadetosti raste tudi ogorčenje, raste borbena pripravljenost koroških Slovencev, ki nismo pripravljeni mirno dopustiti, da bi še naprej imel odločilno besedo nemški nacionalizem, ki je že enkrat bil grobokop avstrijske republike in ki je zato skrajno protiaavstrijski in nedemokratičen.“

Nemškonacionalna pa na Koroškem ni večina prebivalstva, marveč so to le politični vrhovi, ki iz oportunističnih dnevnih interesov delajo na tem, da bi nemškonacionalno ideologijo ohranili pri življenju, je ob koncu poudaril dr. Sturm ter pozval vse demokratične sile v Avstriji, da se skupno borimo za demokratično

manjšinsko politiko. Borimo se skupno proti šovinizmu in nacionalizmu – ne le v interesu narodnih skupnosti in njihovega uspešnega razvoja, temveč v interesu demokratične republike Avstrije. Od avstrijske vlade pa terjamo, naj v smislu ustave in v državnem interesu zavrne zahteve nemškonacionalnih sil ter uresniči pravice narodnih manjšin!

V imenu NSKS je spregovoril Karel S m o l l e r, ki je naglasil, da smo se za pot na Dunaj odločili zato, ker na Koroškem ne najdemo razumevanja za naše težnje in zahteve. Veličastna demonstracija pa nam dokazuje, da v našem boju nismo sami, temveč se z nami solidarizirajo široki krogi demokratične javnosti vse Avstrije. Kratko je poročal tudi o razgovoru pri kanclerju Vranitzkem (o tem pa posebej poročamo na 1. strani – op.ured.).

Večina v deželi je za skupno šolo

„Očitno živimo v narobe obrnjenem svetu: Pri nas na Koroškem ne veljajo za netilce nemirov tisti, ki desetletja sejejo razdor in hujskajo proti slovenski narodni skupnosti, temveč tisti, ki vedno znova izrecno poudarjajo potrebo sprave, sporazumevanja in skupnosti.“ Tako je dejal dr. Vladimir Wakounig, ki je na dunajski demonstraciji govoril za Nadstrankarski komite za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem. Poudaril je, da koroški politiki pri tej igri zavijanja dejstev marljivo sodelujejo in s tem podpirajo lažno propagando Heimatdiensta, češ, da pravice in želje slovenske manjšine baje ogrožajo in zastopavljajo večinsko prebivalstvo.

Na Koroškem si je s to demagogijo še vedno lahko ustvariti posluh in se postaviti na stran močnejšega, je menil govornik, ker imamo tukaj pač manjšino, ki so jo tako dolgo decimirali, da politikom, ki štejejo le glasove, ne obeta nobenega dobička, če bi se postavili na njeno stran. „Vendar pa so razmere v resnici drugačne, kot jih skušajo prikazovati koroški politiki: Samo 9% volilnih upravičencev je podpisalo ljudsko zahtevo za ločevanje šolarjev, večina v deželi pa je za dvojezični pouk, je za skupno šolo in odklanja vsako ločevanje.“

Manjšinske pravice so človekove pravice, je opozoril dr. Wakounig ter naglasil, da more biti aktivna manjšinska zaščita funkcionalna le tedaj, če jo bo podpirala večina, torej vsi Avstrijci. Manjšinske pravice ne smejo postati naravnost neizčrpen rezervoar za neodgovorne propagandiste; kot del demokratične avstrijske ustave ne smejo biti prepuščene nacionalističnim in manjšini sovražnim silam. „Zato pozivamo zvezno

vlado in vse parlamentarce, ne popustite tistim, ki bodo pri bodočih pogajanjih skušali izsiliti ločilni model, ki so ga sprejele koroške stranke. Dajte temu koroškemu ločilnemu partnerstvu nedvoumen odgovor. Zavrnite tako imenovano ‚koroško rešitev‘, kajti to ‚rešitev‘ podpira le majhen strankarski vrh, vseavstrijsko pa je ni mogoče zagovarjati. Kulturna raznolikost po tej poti ne sme biti uničena – Avstrija potrebuje svoje narodne skupine!“

V številnih jezikih so stari in mladi demonstrirali za skupno šolo, za medsebojno razumevanje in sožitje.

Smolle o položaju avstrijskih manjšin:

„Vlada in uradi zožujejo pravice!“

Delček uradne vladne izjave zveznega kanclerja Vranitzkega se nanaša tudi na manjšine v Avstriji. Diplomatsko, v stilu kakega uradnega komunikacija, je Vranitzky dejal med drugim: „Trebajo, da izkažemo posebno pozornost tistim avstrijskim državljanom, ki so pripadniki etničnih manjšin. Narodne skupine niso le obogatitev kulturne in družbene raznolikosti v Avstriji, ampak izpolnjujejo tudi važno vlogo mostu pri oblikovanju odnosov do naših sosednih držav. Zvezna vlada se priznava k temu, da v stalnem in odprtem dialogu z narodnimi skupinami zagotovi primerne pogoje za ohranitev njihove identitete, za njihov obstoj in razvoj. Zvezna vlada si bo naprej prizadevala, da bo prišlo do dejanskega konstituiranja zakonsko predpisanih manjšinskih svetov in do sodelovanja v njih. Žive in demokratične družbe si ni mogoče predstavljati brez odprtosti, tolerance in spoštovanja misli, preprčan in verskih gledanj ljudi.“

Toliko izvleček iz vladne izjave, ki je potem kot celota bila predmet razprave v avstrijskem parlamentu, saj ponuja tudi dosti možnosti za kritiko (tako predvideva npr. krajšanje socialnih storitev, privatizacijo delov državljanke industrije...). Da pa ostanemo pri manjšinskem vprašanju: v tej razpravi se je javil tudi poslanec ZAL Karel Smolle, ki je po zgodovinskem pregledu ugotovil, da člen 7 državne pogodbe nikakor ni izpolnjen, pa čeprav je npr. ustavno sodišče že v večjih razsodbah ugotovilo in zahtevalo, da se morajo določila državne pogodbe uresničevati. Obratno, je dejal Smolle, „legislativni organi, deželne vlade, zvezna vlada ter uradi so pravice etničnih manjšin stalno formalno in vsebinsko zoževali.“

Smolle se je v svojem prispevku dotaknil tudi vprašanja svetov in rekel, da so se Slovenci pred leti sicer principialno izrekli za sodelovanje v svetovih, in to čeprav odklanjajo restriktivni Zakon o narodnih skupnostih in čeprav je treba prej razčistiti odprte probleme kot so to vrtci, trgovska akademija, ORF, podpore itd. „Toda niti vprašanja izobrazbenega sistema in predvsem tudi zelo

važnega vprašanja trgovske akademije za Slovence ni bilo mogoče rešiti v vladnih in strankarskih pogajanjih.“

Močno izpostavil je Smolle tudi neenako ravnanje uradne avstrijske politike v vprašanih avstrijske manjšine na Južnem Tirolskem in manjšin znotraj Avstrije. Naposled pa je tudi v slovenskem jeziku nagovoril poslance: „Avstrijski parlament je po navadi brez pomislekov sprejel koroške predloge, ki nikakor niso bili slovenski narodnosti v prid. Avstrijski parlament pa se mora zavedati, da so parlamentarni sklepi mnogokrat odločilnega pomena za eksistenco avstrijskih narodnostnih manjšin. Nikakor pa avstrijski parlament ne sme postati izvrševalni gremij protimanjšinskih skupin! V Avstriji ne sme biti prostora za apartheidu podobna razmerja. Sožitje je treba pospeševati, ločitev preprečiti. Zaradi tega naš poziv na avstrijski parlament, podprite predloge koroških Slovencev in zavržite predlog, ki zagovarja ločitev.“

Ob robu: Haider se je ob Smollejevem prispevku držal ciljev pedagoške komisije: slovenska beseda ne sme na njegovo uho – zato je zapustil sejno dvorano. Hubinekova, ki je tedaj predsedovala parlamentu, pa je označila jezik dunajskih Čehov, gradiščanskih Hrvatov in Madžarov ter koroških Slovencev le kot „tuje jezike“ in grozila, da bo prezidij naslednjic preverjal izvirnost prevodov (saj je Smolle vse te tekste prevedel tudi v nemščino). Fino, se bo torej vsaj prezidij naučil jezike avstrijskih manjšin?

Pismo Zveze slovenskih žena ministrici Hawlickovi

„O vprašanju manjšinskega šolstva se na Koroškem že tri leta spet razpravlja. Izdelanih je bilo mnogo strokovnih izvidov. Toda kljub temu, da reformi predlogi za ohranitev skupnega dvojezičnega šolstva, ki so jih izdelali znanstveno kompetentni ljudje ter prizadeta manjšina sama, temu nasprotujejo, hočejo zdaj uveljaviti takoimenovani koroški pedagoški model. Prav ta koroški model pa bi pomenil konec šolske vzgoje v smislu medsebojnega razumevanja in tolerance. Na ta model pa so se zmenile vse tri v koroškem deželnem zboru zastopane stranke.“ – tako začneja Zveza slovenskih žena svoje pismo novi ministrici za pouk, kulturo in šport dr. Hildi Hawlickovi. Hkrati pa zahteva Zveza slovenskih žena od ministrice, naj se le ta zavzema za ohranitev in izgradnjo obstoječe skupne dvojezične šole na Koroškem. „Če bo zvezna vlada klonila tem ločitenim zahtevam, to ne bi zmanjšalo samo možnosti slovenske narodne skupnosti, da preživi, temveč bi poslabšalo tudi situacijo slovenskih žena. Zaradi pomanjkanja javnih dvojezičnih ustanov in zaradi prevladujočega tradicionalnega klišeja o vlogi žena so prav žene pogosto edine osebe, ki posredujejo svojim otrokom materinščino. Mnogo mednarodno priznanih strokovnjakov se je že izreklo proti realizaciji ločitvenega modela. Med njimi tudi vaš predhodnik dr. Herbert Moritz. V tem smislu pa pozivamo tudi vas, da se potegujete za manjšini naklonjeno rešitev šolskega vprašanja.“

Vesti

„Človekovih pravic ne moremo deliti“ je dejal nekdanji pravni minister Christian Broda v Straßburgu, ko mu je Evropski svet podelil Evropsko nagrado za človekove pravice. Broda pa je nadaljeval, da je „rasizem fašizem našega časa“, saj se v diskriminiranju manjšin nadaljuje fašizem. In prav te izjave nekdanjega ministra, ki si je bil pridobil zasluge predvsem na področju kazenskega prava, so ostale praktično tudi njegova oporoka; samo nekaj dni po njegovem nastopu v Straßburgu je Christian Broda umrl.

Prof. Jožeta Zemljaka ni več med nami. Zemljak je kot nekdanji veleposlanik SFRJ na Dunaju imel mnogo posluha za vprašanja manjšin v Avstriji, hkrati pa si je pridobil tudi velike zasluge kot pobudnik in ustanovitelj Centra za proučevanje sodelovanja z deželami v razvoju, ki je danes ugledna in uveljavljena ustanova v Sloveniji in na tujem.

„Položaj koroških Slovencev se je grozno poslabšal“ ugotavlja Mednarodni institut za narodnostno pravo in regionalizem (INTEREG) v posebni resoluciji, naslovljeni na Konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi. V isti resoluciji INTEREG tudi kritizira model koroške „pedagoške komisije“ ker Slovencev ni upoštevala, ne poslušala. INTEREG zahteva od KVSE, da ustanovi odbor izvedencev za etnične manjšine. Resolucijo so podpisali dr. Theodor Veiter, prof. Stingl (ZRN) ter dr. Felix Ermacora.

Komedija „Tolmun in kamen“ kmalu v Šentjakobu in Šentprimozu

V petek 20. in soboto 21. februarja bomo koroški Slovenci imeli spet možnost obiskati gledališko predstavo iz sosednje Gorenjske. Gledališče „Tone Čufar“ z Jesenic bo gostovalo s komedijo v dveh slikah „Tolmun in kamen“ v Šentjakobu in Šentprimozu. Tamkajšnji prosvetni društvi „Rož“ in „Danica“ vabita namreč na ogled igre, ki jo je napisal Tone Partljič.

Iz gledališkega lista Jeseničanov zvezmo, da v komediji Toneta Partljiča gre za umetnika, ki ni nikomur več nevaren, ki nikogar več ne pohujšuje in nikomur ne jemlje več osnovnega življenjskega miru, saj se je že zdavnaj prodal za zahtevani materialni standard, že zdavnaj se je prenehal bojevati s svojo srenjo, ker ji pač ne more povedati nič več pretresljivega. Saj ta srenja ni več bogaboječ, se ne boji kazni za svoje grehe, ki jih umetnik tako nesramno obeša na veliki zvon.

Glavno osebo umetnika Emila igra Borut Varovšek, igro pa je režirala Vera Smukavec.

Okrepljeno sodelovanje med koroškimi Slovenci in gledališčem na Jesenicah se je začelo predvsem ob lanski izvedbi „Velike puntarije“, v kateri je sodeloval tudi vodja jeseniškega gledališča Miran Kenda, (igral je kardinala). Razveseljivo pa se je obneslo to sodelovanje lani jeseni tudi ob večkratni izvedbi „Pravljice o Mezinčku“, ki je v več krajih južne Koroške navdušilo precej mladine (in tudi starše). Zastopniki Slovenske prosvetne zveze so bili predvsem zadovoljni, ker je bil z malo igralci in opreme dosežen največji efekt med gledalci.

„Tolmun in kamen“: v petek, 20. 2. 1987, Šentjakob, farna dvorana (19.30), v soboto 21. 2. 1987, Šentprimoz, Kulturni dom (19.30).

GLEDALIŠČE
„TONE ČUFAR“
JESENICE

„Prešernova proslava“

Celovška proslava ob slovenskem kulturnem prazniku v sredo zvečer je bila posvečena spominu 400-letnice smrti Primoža Trubarja. V javnem studiu koroškega radia je mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza izvajal pesmi slovenskih protestantov. O Tru-

barjevem mestu v slovenski kulturi pa je spregovoril dr. Pavle Zablatnik, medtem ko je slovenski gledališki igralec Polde Bibič recitiral iz Trubarjevih besedil. Več o prireditvi, ki sta jo skupaj organizirali Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza, bomo poročali prihodnjič.

Prireditve v okviru 80-letnice KPD Šmihel

DRUŽINSKO PETJE

Čas: nedelja, 8. februar 1987, ob 14.30 uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Nastopajo: družine iz šmihelske okolice

OTVORITEV RAZSTAVE

Čas: nedelja, 15. februar 1987, ob 11.00 uri
Kraj: Posojilnica v Šmihelu
Razstavljajo: Stanko Sadjak, Albert Kraiger, Helmut Blažej

POP-KONCERT

Čas: nedelja, 15. februar 1987, ob 19.00 uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu

SLAVNOSTNA PRIREDITEV

Čas: nedelja, 22. februar 1987, ob 14.30 uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu

lutkovna premiera IGRE ZA OBLAKE

Čas: nedelja, 1. marec 1987, ob 11.00 uri
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Nastopajo: lutkarji KPD Šmihel

Kulturno pismo iz Slovenije

8. februar – že „kulturno gibanje“?

Že nekaj let se ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarja, vrstijo prireditve, katerih število se kar naprej povečuje. Že lani je osmofebruarskih kulturnih nastopov samo v Sloveniji bilo okoli 200, pri čemer statistiki niso upoštevali nastopov po šolah in drugih, kot pravimo, „vzgojno izobraževalnih ustanovah“ (vrtcih, internatih itd.). Kaj naj se torej letos doda k tem 200 nastopom, kakšen recital, kakšna razstava, koncert, filmska ali gledališka predstava, kakšna okrasitev izložbe, da ne govorim o slovesnih podelitvah Prešernovih nagrad v reprezentativnem Cankarjevem domu v Ljubljani? Priznati je treba, da verjetno ni ravno preprosto, iztuhtati kakšno „novo idejo“ in se spomniti oblike, s katero bi na poseben način počastili kulturni dan.

Toda zdi se, da ideje še niso izčrpane. Republiški komite za informiranje v Ljubljani je sporočil, da do sedaj zbrani podatki kažejo, da bo število letošnjih prireditev večje kot lani. Republiški komite za kulturo, t.j. kulturno ministrstvo za Slovenijo pa je že sredi januarja razposlalo raznim kulturnim hišam po Sloveniji posebno „okrožnico“, v kateri daje vrsto pobud za še bolj pestro praznovanje kulturnega dne, pri tem pa zlasti opozarja, da je „treba prazničnost 8. februarja podkrepiti z večjo, predvsem pa bolj organizirano javno kulturno dejavnostjo“. To pomeni, naj ima praznovanje – ob tistem, ki nudi ljudem

kulturni užitek – tudi določene praktične vidike, tako komite predlaga, naj bi knjigarne 8. februarja prodajale knjige s popustom, založbe naj bi se s knjižnimi darovi... spomnile slovenskih avtorjev doma in v zamejstvu, obisk gledališč in kina naj bi bil zastoj, v gostiščih in gostilnah naj bi postregli s kruhom in soljo, na kulturni dan naj bi opoldne zatulile vse gasilske in druge sirene, kulturno umetniška društva, pevski zbori, godbe, folklorne in plesne skupine pa naj bi pripravile prikaz svojega dela in nastopale na ulicah... itd. Predlogov je še več, med njimi tudi zamisel bolj tradicionalne duhovne sprave... na primer, naj bi Društvo slovenskih pisateljev pripravilo „eliten literarni večer“ – ta predlog pa je Društvo slovenskih pisateljev tako rekoč že preseglo: napovedalo je kar dva literarna večera v Cankarjevem domu: prvi v četrtek 5. februarja, drugi danes zvečer, na obeh se zvrščajo pisatelji obeh generacij, tudi iz zamejstva – razen iz Koroške. Tako vsaj kaže: med napovedanimi imeni ni nobenega iz Koroške.

Ob vsem tem je videti, kot da niti ni več mogoče govoriti o običajnih „prireditvah“, ampak da se vsi osmofebruarski nastopi zlivajo v nekakšno „gibanje“, ki izraža pripadnost narodu in kulturi kot bistveni sestavini njegove „samobitnosti“.

J. Horvat

Visoko odlikovanje umetniku Mariu L. Vilharju

Slovenski slikar in kipar ter novinar Mario L. Vilhar, ki se je s svojimi stvaritvami svoječasno predstavil tudi pri nas na Koroškem, je imel pred nedavnim v Tolminu že svojo 77. samostojno razstavo, sicer pa je razstavljal že v neštetihih mestih po vsej Evropi. Osrednje mesto v njegovem umetniškem snovanju zavzema človek – človek na delovnem mestu, človek v svojem okolju. Predvsem pa je Mario L. Vilhar tudi v umetniški izpovedi ostal zvest svojemu rojstnemu kraju – Postojni, kjer so korenine njegovega rodu. Velja za trubadurja Postojnske jame, ki jo je ovekovečil z besedo in z barvo.

Otvoritev njegove 77. samostojne razstave v Tolminu pa je bila tudi priložnost za izredno počastitev umetnika: izročili so mu namreč Red zaslug za narod s srebrnimi žarki, s katerim ga je predsedstvo SFRJ na pobudo Društva novinarjev Slovenije odlikovalo za 40-letno izredno uspešno in vsestransko življenjsko delo na področju likovne umetnosti in novinarstva.

Prijatelju Mariu za visoko odlikovanje iskreno čestitamo tudi kolegi pri Slovenskem vestniku ter mu želimo še veliko nadaljnjih uspehov!

80-letnica KULTURNQ PROSVETNEGA DELOVANJA v Šmihelu

„80-letnica KPD v Šmihelu?“ V sedmem dostavku poročila v „našem tedniku“ (15. 1.) je zapisano, da je bil ustanovni občni zbor Katoliškega prosvetnega društva v Šmihelu decembra 1953. Torej okroglo 33imi leti. Nekam čudno se sliši, da 33letni mladenič praznuje svojo 80-letnico. Bolj verodostojno bi bilo, če bi se naslov glasil:

Zgoraj omenjeno poročilo v „nt“ namreč ustvarja vtis, da smo Šmihelčani šele leta 1953 zvedeli, da je vojne konec. Ker pa temu ni tako, bom skušal obdobje, ki so ga pisci poročila popolnoma zamolčali (ne vem ali niso vedeli zanj, ali pa jih je napadla Waldheimova bolezen – pozabljivost) opisati.

Da so Gestapovci 6. aprila 1941 vse tedanje odbornike društva odpeljali v zapore je bilo že povedano. Obenem so tedanji oblastniki društvo razpustili in društveno premoženje zaplenili. Po zmagi nad fašizmom, leta 1945 so bivši odborniki, kolikor se jih je do tedaj pač že vrnilo iz vojske, obnovili društvo ter mu po navodilih SPZ, katere predsednik je bil dr. Jožko Tischler, dali novo ime, in sicer: „Slovensko prosvetno društvo PECA“. Za predsednika obnovljenega društva je bil izvoljen Janko Pečnik pd. Bičl, za tajnika pa Lojze Kristof.

Društvo je takoj začelo z delom

in že za Štefanovo 1945 uprizorilo pod režijo kaplana Guština igro „Mlinar in njegova hči“. Naslednje leto je društvo imelo kar tri prireditve, Materinski dan, miklavževanje z opereto „Miklavž prihaja“ in za Štefanovo igro „Revček Andrejček“. Tudi naslednje leto je marljivi kaplan Guštin naučil več iger. Škoda, da se je pozneje izselil.

V okviru SPD „Peca“ je nastal leta 1946 tamburaški zbor, katerega je učil in vodil Zilanov oče Jakob Mišič. V Šmihelu je bil to že tretji zbor, ki ga je učil ta vrli mož. Februarja 1948 je društvo poleg tajnika Kristofa Lojza poslalo tudi mene na tečaj za režiserje in maskerje. Odslej sva s Kristofom skupno naučila domačine pravilne slovenščine, jaz pa sem se posvetil odrskim nastopom. Delali smo pridno, ter se naučili več iger, med drugimi: Ulica šte. 15, Roza Jelodvorska, Ne kliči vraga, Pot do zločina, itd.

Leta 1950 je društvo obnovilo oder. Stari je bil zaradi mnogokratnega postavljanja in podiranja že čisto zveržen. Pri narodno zavednih kmetih smo zbrali nekaj dreves, jih sami posekali ter hlode zapeljali k Štampu na Bistrico, da jih je zrezal v deske, s katerimi smo oder popolnoma obnovili. Mizarska dela je izvršil znani in zavedni mojster Drobeč, slikarska pa naš dolgoletni, požrtvovalni sodelavec Zilanov Folt.

Na novem odru smo se z novim elanom zagnali v delo, ki je rodilo bogate sadove. Zopet se je vrstila igra za igro, med drugimi: Rodoljub iz Amerike, Teta na konju, Vrtnitev, Sin ter Počeni prstan. Pri nekaterih je sodeloval tudi kaplan Jančar, kateri se je takoj vključil v društveno delo, ko je prišel v našo faro. Ko smo zaigrali Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi“, so se v Šmihelu silno razburili duhovi, ker v tej igri nastopa tudi župnik, ki igra bolj dvomljivo vlogo. Fanatiki, posebno iz vrst jugoslovanskih emigrantov so zagnali velik hrup, češ, da društvo deluje proti veri in da je zato pač komunistično. Tem bajkam je nasledil nekaj

domačinov, ki so začeli društvo bojkotirati. Kaplan Jančar je bil premeščen v Pliberk, v Šmihel pa je prišel za kaplana Salezijanec Alojzij Nemeč. Ta je verjetno bil prepričan, da je na Koroškem katoliška vera bolj ogrožena kot slovenščina in da je zato pač treba kot protiutež slovenskemu društvu ustanoviti katoliško društvo, kar se je decembra 1953 tudi zgodilo. To je bil edini primer na Koroškem, da se je v kraju, kjer je aktivno delovalo Slovensko prosvetno društvo, ustanovilo konkurenčno društvo.

Odslej je bilo v Šmihelu še več odrskih prireditev, ker je delovalo dvoje društev. Ista mladina je igrala enkrat pri tem, drugič pri onem društvu, dokler ni SPD „Peca“ preusmerilo svojega delovanja in prenehalo z odrskim delom.

Ko je leta 1963 prevzel Fric Kumer predsedstvo v KPD, sem bil tudi jaz izvoljen za režiserja tega društva. To funkcijo sem izvajal vse dotlej, da sem prevzel politično funkcijo v občini Pliberk. Saj v okolici Šmihela ni igralca srednje generacije, ki ne bi bil stal na odru pod mojo režijo. Tudi ob tem dejstvu je pisca poročila napadla Waldheimova bolezen. Potemtakem ni čuda, da se šaljivci norčujejo in me vprašujejo, kdaj sem postal navdušen kaplan?

Resnici na ljubo dodajam omejenemu poročilu manjkajoči del zgodovine kulturno prosvetnega delovanja v Šmihelu. In resnici na ljubo naj bo povedano, da smo bili Šmihelčani vedno složni in da so razprtije in zdrahe na vasi sejali vedno drugi. Če so pred 33imi leti razni „rodoljubi“ razdvajali prosvetne delavce, so to danes razni krivi preroki, ki prihajajo med nas Šmihelčane in razdvajajo naše godbenike!

Končno bi čestital mladi šmihelski godbi k lepemu uspehu, ki ga je dosegla v tako kratkem času. Morda slavni vodja te mlade godbe pride celo v knjigo rekordov, ker je v pičlih štirih mesecih ustvaril tako čudo. Prva godba na pihala Šmihel namreč v šestih letih svojega delovanja ni bila nikoli deležna take pohvale (NT 22. 1.) s strani KHD, čeprav je vsa leta igrala božične pesmi po raznih cerkvah, sodelovala pri procesijah in drugih prireditvah širom Koroške.

Stanko Vavti

PS: Perč Jože mi je povedal kje je dobil gradivo za reportažo, zato pod nazivom „pisci“ ni mišljen on.

Priveditve

Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo „Rož“ Šentjakob vabita na

Predavanje z diapozitivi Na najvišji gori Bosne – Magliču

v petek 6. 2. 1987 ob 19.30 uri v društveni sobi nad Posojilnico Šentjakob
Predavatelj: Tonči Miklavčič, Šentjakob.

Ob 80-letnici

SPD „Zarja“ v Železni Kapli

PROSLAVA KULTURNEGA PRAZNIKA

v petek 6. februarja ob 19.30 uri v farni dvorani.

Sodelujejo: igralska skupina z recitalom „Pojem ti hvalnico“ (Tone Kuntner); mešani pevski zbor „Zarja“; Zlata in Dragiša Ognjanovič, solista SNG Ljubljana-Opera; Tone Partljič, predsednik Društva slovenskih pisateljev.
Prisrčno vabljeni!

SELE

NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 15.00 uri
Kraj: farni dom v Selah
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah in Glasbena šola

Katoliška mladina dekanij Borovlje in Rožek vabi na sankanje, ki bo v petek, 13. februarja 1987 na Kopenjah.
Zbirališče: ob 19.00 uri pri hotelu „Mittagskogel“ v Ledineh ob Rožanski cesti.

BOROVLJE

NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 17.00 uri
Kraj: v društveni sobi pri Bundru v Borovljah
Prireditelj: SPD „Borovlje“ v Borovljah in Glasbena šola

GLOBASNICA

TOBIJA

lutkovna igra

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 15.00 uri
Kraj: župnišče v Globasnici
Prireditelj: otroška skupina v Globasnici
Gostuje lutkovna skupina KUD „Kobanci“ iz Kamnice pri Mariboru

BILČOVŠ

TOBIJA

lutkovna igra

Čas: nedelja, 8. februar 1987, ob 10.30 uri
Kraj: društvena soba v Bilčovsu
Prireditelj: SPD „Bilka“ v Bilčovsu
Gostuje lutkovna skupina KUD „Kobanci“ iz Kamnice pri Mariboru

ŠENTJAKOB V ROŽU

RETORIČNO ŠOLANJE

Katoliške mladine in Koroške dijaške zveze
Čas: v soboto, 21. in nedeljo, 22. februarja 1987
Kraj: župnišče Šentjakob v Rožu
Šolanje vodi: Miha Zablatnik

„Koroška solidarnost z Nikaragvo“
vabi na predavanje in diskusijo:

„SOLIDARNOSTNO DELO KOT UČNI PROCES“

Primer San Jeronimo, izkušnje z otroškim vrtecem. Zakaj podpiramo v prihodnje graditev šolskega poslopja?
Govori: Erwin Heller, predsednik društva „AR-GE freies Nicaragua“.
Čas: petek, 6. februarja 1987, ob 20.00 uri

CELOVEC

Kulturno društvo pri Joklnu

razstava del

MONIKE KIRCHER

„Novosti na papirju“

akvareli

do 19. 2. 1987

DOM V TINJAH

● od ponedeljka, 9. februarja, ob 9. uri

do nedelje, 15. februarja, ob 13. uri

SLIKANJE IKON

Voditeljica: Anica Vrečar, Linz

● v ponedeljek, 9. februarja, ob 19.30 uri
LITERARNI VEČER: „DELA SAMOTE“, nem. György Sebestyén bere iz svojega romana „Dela samote“

GALERIJA TINJE

Razstava del Valentina Polanška – Aton (še do 4. februarja 1987)

PRODAJNA RAZSTAVA

del Norberta Grčarja in Rudija Dolžana

MENJAVA DENARJA

Stanje v četrtek 5. februarja 1987

Za 100 dinarjev dobite	2.10 šil.
Za 100 dinarjev plačate	2.80 šil.
Za 100 lir dobite	0.96 šil.
Za 100 lir plačate	1.02 šil.
Za 100 mark dobite	694.45 šil.
Za 100 mark plačate	710.75 šil.

CELOVEC

„KARNEVAL V BENETKAH“ – fotografije

Franz Marenits

Čas: sredo, 18. februar 1987, ob 20.00 uri

odprtje razstave

Kraj: Kulturna taberna PRI JOKLNU

ŠENTJAKOB V ROŽU

TOLMUN IN KAMEN

komedija Toneta Partljiča

Čas: petek, 20. februarja 1987, ob 19.30 uri

Kraj: v farni dvorani v Šentjakobu v R.

Prireditelj: SPD „Rož“ v Šentjakobu v R.

Nastopa: Gledališče Tone Čufar z Jesenic

ŠENTPRIMOŽ

TOLMUN IN KAMEN

komedija Toneta Partljiča

Čas: sobota, 21. februarja 1987, ob 19.30 uri

Kraj: kulturni dom v Šentprimozu

Prireditelj: SPD „Danica“ v Šentprimozu

Nastopa: Gledališče Tone Čufar z Jesenic

RADIŠE

GUGALNIK – komedija

Novak Novak

Čas: nedelja, 22. februar 1987, ob 14.30 uri

Kraj: kulturni dom na Radišah

Nastopajo igralci: SPD „Radiše“ na Radišah

Režija: Nužej Wieser

ZKP vabi na izlet

V začetku maja bo Zveza koroških partizanov organizirala izlet v Beograd, povezan z obiskom Hiše cvetja in drugih zanimivosti.

Vabimo predvsem tiste tovariše in tovariše, ki so bili z nami že na zadnjem izletu, katerega programa pa nismo mogli v celoti izpolniti. Zaradi tega je turistična agencija povrnila nekaj stroškov, ki jih bomo razdelili med taktatne udeležence.

Točen čas, ceno in druge podrobnosti izleta bomo še pravočasno sporočili. Prosimo pa vse interese, tudi take, ki zadnjič niso bili z nami, da se javijo najkasneje do 31. marca 1987 v naši pisarni, Celovec, Tarviser Straße 16.

Zveza koroških partizanov

Plesne prireditve

HODIŠE

HODIŠKI PLES

Prireditelj: SPD „Zvezda“ v Hodišah

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 20.00 uri

Kraj: pri Čimžarju v Dvorcu

Igra: ansambel „Gorenjci“ iz Slovenije

Za pozdrav bo zapel MePZ „Zvezda“ iz Hodiš

ŠT. PRIMOŽ

PLES DANICE

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 20.00 uri

Kraj: kulturni dom v Št. Primožu

Prireditelj: SPD „Danica“ v Št. Vidu v P.

Za ples igra „Planinski sekstet“

ŽELEZNA KAPLA

PLES ŠPORTNIKOV

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 20.00 uri

Kraj: hotel Obir v Železni Kapli

Prireditelj: SSK „Obir“ na Obirskem

Za ples igra ansambel Tineta Stareta

RADIŠE

RADIŠKI PLES

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 20.00 uri

Kraj: kulturni dom na Radišah

Prireditelj: SPD „Radiše“ na Radišah

Za ples igrajo „Fantje iz Podjune“

SVEČE

PUST S KOČNO

Čas: sobota, 7. februar 1987, ob 20.00 uri

Kraj: pri Adamu v Svečah

Prireditelj: SPD „Kočna“ v Svečah

Za ples igra trio Drava

Sodelujeta: „Sveška filharmonija“ in „Sketih Kočna“

Zakaj mora teči kri?

Če je na manifestaciji v Celovcu motila dr. Reginalda Vospornika samo zadnja kitica puntarske pesmi, mislim, da ni bil s srcem zraven. V cerkvi se že stoletja moli presveta rešnja kri Jezusova, zame prelita na križu... Slovenci se sramujemo lastne krvi, premalo smo ponosni na to, da smo Slovenci. Pomislimo samo na žrtve, katerih imena so vklesana na spomeniku v Škocijanu. Nekateri svojci se sramujejo tistih, ki so dali kri. In prvi je zelo žalostno. Dr. Vospornik ima možnost in se lahko potruji, da bodo Slovensko gimnazijo zapuščali bolj ponosni Slovenci.

Marija Kap, Žamanje

Gimnazijski ples

- TRIBUNA BRALCEV - TRIBUNA BRALCEV -

Die „bösen Slowenen“ – Protest eines „Deutschkärntners“

Haben Sie, verehrter Leser es auch schon bemerkt? Wie die slowenische Volksgruppe sich erhebt, und auf durchaus legale und somit zulässige Weise Protest gegen Bestrebungen, aus dem sogenannten Mehrheitsvolk kommend, einlegt, – sobald sie also solcherorts auf ihre Probleme aufmerksam macht, sind sich in unserem Land Kärnten, die Landtagsparteien und Zeitungen völlig einig, in ihrem Auftreten dagegen! So war es immer und wird es wohl auch in Zukunft so sein! Kenner der Kärntner Situation wundert das schon lange nicht mehr! Dennoch muß gesagt werden, daß die „künstliche“ Aufregung, zuerst über die Kundgebung in Klagenfurt und dann über jene, am 31. Jänner, in der Bundeshauptstadt Wien, keineswegs verständlich ist! Solches war durchaus zu erwarten, nachdem der Volksgruppe wieder einmal etwas „Fertiges“ einfach vorgesetzt wurde, ohne sie in die Verhandlungen darüber einbezogen zu haben und obwohl von allem Anfang an völlig klar war, daß unsere Slowenen der „Kinderscheidung auf kärntnerisch“, nicht zustimmen werden. Nun im Nachhinein – und nachdem man wiederholt deutlichst sagte, „daß die Sache durchgezogen werde“, auch gegen den Willen und Protest der Slowenen, wünscht man Gespräche mit diesen! Wozu, bitte, – wenn ganz deutlich wird, daß ein solches „Nachhinein-Gespräch“ ohnedies nichts mehr ändern würde? Und übrigens: Die Ablehnung der Bestrebungen, die bisher gepflogene schulische Gemeinsamkeit unserer Volksschulkinder an zweisprachigen Schulen, durch die von einem Verein mit Namen „Heimatländendienst“ (KHD) geforderter Trennung, mit dem Schuljahr 87/88 zu beenden, bleibt keineswegs nur auf die betroffene Volksgruppe beschränkt, sondern ist auch in weiten Teilen der deutschen Bevölkerung gegeben! Auch das verhungerte 9% „Volks“-begehren des KHD, unterstützt von der FPÖ, zeigte un-

Vstopimo, preden bo vlak odpeljal!

V zadnjem času je ponovno oživela diskusija o vstopu oz. nevstopu v sosvet narodnih manjšin pri uradu zveznega kanclerja in prav je, da širše obravnavamo razloge za in proti. Zato bi rad podal tudi jaz svoje mnenje glede vstopa v sosvet.

Čeprav sem sam še vedno bil za vstop v sosvet, se meni zdi sedanja politična situacija najugodnejša za vstop v sosvet in s tem v zvezi za plodnejše reševanje naših zahtev iz člena 7 ADP, in sicer iz tehle razlogov:

a) Diskusija o Slovincih po vsej Avstriji še nikoli ni bila tako živahna in pozitivna, kot je ravno zdaj v teh mesecih. Številni obiski raznih skupin iz vse Avstrije (učitelji, razne mladinske skupine kot nemška podeželska mladina, multiplikatorji za izobraževanje odraslih, itd.) v Domu v Tinjah, ki hočejo

Prenapolnjena je bila velika dvorana sindikalnega doma prejšnji petek, ko so dijaki osmih razredov priredili svoj „gimnazijski ples“. Še več ljudi se je zbralo kot na Slovenskem plesu, starši, prijatelji, profesorji in častni gostje.

Kot že v prejšnjih letih so tudi letos, ko praznuje gimnazija 30-letnico obstoja in 25-letnico mature, maturantje in maturantke z bogatim srečelovom zbrali toliko finančnih sredstev, da bodo lažje organizirali maturitetno potovanje, med drugim pa podprli tudi enega izmed nižješolcev!

Preden se dokončno ločijo od svojih profesorjev, pa so se osmošolci spomnili še posebnega partnerstva, opolnoči so pod vodstvom plesnega učitelja Gregerja Kristofa skupaj s profesorji zaplesali „boston“, ki je publiki zelo ugajal.

remindert. 1945 wird, nach Schweizer Vorbild, im zweisprachigen Geltungsbereich für die Pflichtschulen, der zweisprachige Unterricht für alle Schüler eingeführt. – 1955 ziehen die Besatzungsmächte ab – Staatsvertrag – Bestimmungen des Artikels 7 desselben über die Verpflichtungen (nicht „Empfehlungen“) gegenüber unseren Volksgruppen. – 1957 Schaffung des Bundesgymnasiums für Slowenen in Klagenfurt – Gründung des Vereins: Heimatländendienst (KHD) mit angeschlossenen Teilorganisationen. – 1958 organisierter Schulstreik im Geltungsbereich für die zweisprachigen Pflichtschulen gegen den obligaten Unterricht in Deutsch und Slowenisch. Resultat: Eltern, die nicht mehr wünschten, daß ihre Kinder (welch ein „Schaden“?) auch Slowenisch erlernen, meldeten ihre Kinder von diesem Fach ab. – In Hinkunft Anmeldepflicht für jene Kinder, deren Eltern das Erlernen des Slowenischen verlangten.

(dalje na 7. strani)

dobiti iz ust Slovencev pravilnejše informacije o trenutnem položaju, pričajo o tem.

b) Bili smo uspešni tako pri občinskih volitvah leta 1985, kot tudi pri državnoborskih volitvah lani, kjer imamo končno spet svojega zastopnika Slovenca Karla Smolleta v parlamentu. Prepričan sem, da bo ravno on zastopal na primeren način naše interese, zato mu dajmo brez izjem našo podporo!

c) Zavedati se moramo, da bomo našo usodo v naslednjih desetletjih rešili samo mi sami skupaj z avstrijskimi demokrati. Kako je rekel neki predavatelj na Koroških kulturnih dnevih: največ so dosegli Slovenci takrat, ko so bili sami prezentni, se pravi, da najmanj takrat, ko nismo „smeli“ samostojno nastopati, drugače bi imeli (tako dr. Bogo Grafenauer pri predstavitvi knjige Dobročlana Moharja), še danes sigurno dva Slovence v deželnem zboru.

č) Prehiter izstop iz Komiteja za krajevne napise (Ortstafelkommission) in iz Kontaktnega komiteja nam situacije ni izboljšal. Slovenski jezik kot uradni jezik lahko uporabljamo samo še v nekaterih občinah, in niti tam se ne uporablja, največkrat tudi zategadelj ne, ker se ljudje ne upajo v pisni slovensčini napisati pisma. S tem v zvezi že dalj časa premišlujem o ustanovitvi nekega „ljudskega odvetništva za Slovence“, da bi ljudje lahko prišli v uradnih urah na ta urad, da bi dobili tam vse podrobnejše informacije in po potrebi napisali na kraju samem skupaj z nastavljenecem takoj pismo v slovensčini.

Moje osebno prepričanje je, da dosežes več, če imaš redne kontakte z ljudmi, ki navsezadnje dejansko odločajo bodisi v pododborih ali v parlamentu. V tej diskusiji si moramo postaviti tudi nasprotno vprašanje. Kaj nam prinese, če zdaj po desetih letih ne vstopimo v sosvet?

Po mojem sigurno manj! Zato sem za takojšen vstop v sosvet za narodne skupine, samo po sebi umevno, da se sosvet zasede iz protesta s ciljem, da nam črtajo iz zakona o narodnih manjšinah za nas Slovence nesprejemljive pasaje, kot štetje ali tudi zožitev dvojezičnega ozemlja.

Martin Pandel

Ob jezeru, Škocijan

„Po toči zvoniti...“

Založba Drava je zabredla v hudo finančno krizo. O tem smo končno lahko tudi brali v slovenskem časopisu, čeprav je nekaj časa kazalo, da bomo po stari navadi spet pod kovtrm skrili, kar že vrbaci s strehe čivkajo. Nič hudega, če je za to nujno razpravo o vzrokih take finančne polomije ta ali oni že pripravil kupec blata, da bo s tem pošteno obmetal svoje „nasprotnike“, te banavze (nasprotnik je seveda vedno banavz, takšno je pravilo), naj le kar. V luči dneva marsikateri ognjeni govor, ki je v majhnem krogu deležen bučnega aplavza, izzveni banalno in škripavo. Bolj važno je, da se s tako javno razpravo podirajo tabuji in da začnemo pisati ne samo o težavah, ki jih imamo koroški Slovenci z nam nenaklonjenim svetom, ampak tudi o zadevah, ki smo jih sami zafurali, in to še, ko smo pa vsi takšni idealisti... To bo v tem aktualnem primeru še toliko bolj nujno, ker seveda nobenemu ni vseeno, kaj se bo zgodilo z založbo, ki jo je leta s ponosom gledal, saj so jo začeli opažati tudi preko meja trodolinarske zveze. Številni časopisi – in to ne najslabši – so napisali recenzije, postali pozorni na široko ponudbo Drave, ki je skušala nemškogovorečo javnost opozoriti na bogato zakladnico slovenske literature. Mladi koroški slovenski pisatelji so dobili možnost objaviti svoje pesmi, Dravo so vseprek hvalili zaradi pogumnega, odprtega založniškega programa.

A kaj pomaga, če je vsa pohvala letela

na hišo, zgrajeno na pesku. V oblakih lahko gradimo palače, na zemlji pa je treba plačati račune. Osla, ki bi sral zlato, Slovenci na žalost še nimamo pri roki. Tako rezultat vsestranskega razcveta, kjer se odgovorni niso brigali za to, kdo bo plačal račune, ni bil nadaljnji vzpon, ampak grd padec na tla realnosti. Ta pa zna kalkulirati in to tako, da se nam še sanja ne o tem.

Odgovorna urednika, Lojze in Peter Wieser, ki sta postavila program, ki ni ustrežal realnim finančnim možnostim podjetja, sta bila odpuščena. Odgovorna torej, najbrž. Ampak preveč enostavno je izbrskati dva krivca in potem si ostali lahko umijejo roke. Kaj je z družabniki, z založniškim svetom in končno, kaj je z nami, ki smo kot sateliti obkrožali založbo in bili ponosni na svojo kulturno razgledanost. Ali ni bilo med nami človeka, ki bi znal sešteti dva pa dva? Saj milijonske izgube niso mačji „drek“ in tudi z neba ne padejo. Ceno knjig, reprezentacije, dela z javnostjo se da izračunati, kar je seveda tudi vprašanje kompetentnosti in soodgovornega razmišljanja. Malo nas je očitno vse omamila ta novi sijaj in nihče ni začel pravočasno računati, da je pač med produkcijskimi stroški in tem kar je bilo ponujeno „malenkostno“ nesoglasje v višini nekaj milijonov. Po toči zna vsak zvoniti in:

dragi bralci in drage bralke: obesila sem se na zvonec. Helena Verdel, Dunaj.

Milka Hartman – 85 let

Prihodnjo sredo praznuje v Libu-
čah svoj 85. življenjski jubilej pesnica
Milka Hartman, katere ustvarjalno
življenjsko pot pozna številno naših
rojakov. Saj je številna slovenska
dekleta izobrazila v medvojnem
obdobju v kuhanju in drugih gospo-
dinjskih veččinah. Še bolj znana pa je
preko svoje pesniške ustvarjalnosti.
Številne pesmi in zbirke pričajo o
njeni globoki povezanosti s človekom
na vasi, s kmetom, z njegovimi čustvi
in narodnim čutenjem. Ni slučaj, da
je marsikatera njena pesem že ponar-
odela.

Za svoje delo in neutrldjivost je
prejela že številna priznanja in odli-
kovanja. Tako je iz rok bivšega dr.
Rudolfa Kirchsclägerja prejela
naslov častnega profesorja, Sloven-
ska prosvetna zveza ji je podelila Dra-
bosnjakovo priznanje in plaketo Slo-
venske prosvetne zveze. Tudi matični
narod ji je izrekel priznanje za njeno
kulturno in narodno delovanje s tem,
da ji je izročilo Zlato odličje OF.

Številnim čestitkam ob življenj-
skem jubileju se z najboljšimi željami
pridružuje tudi uredništvo Sloven-
skega vestnika.

Milka Hartman

SJ poziva Peterle-ja

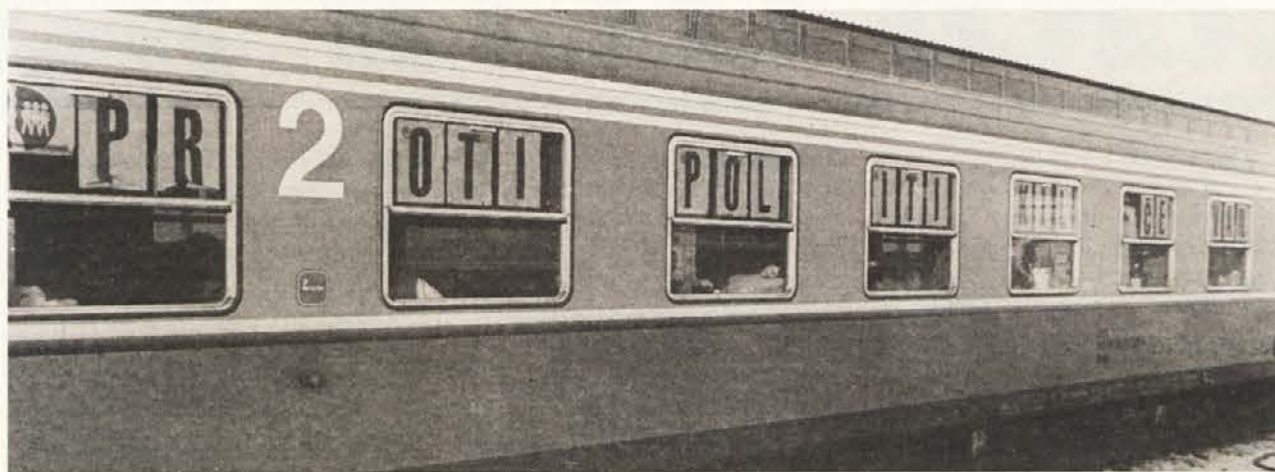
Vrsto kritik je požel predlog celovškega
referenta za zdravstvo Kurta Peterleja, da
se morajo vsi tujci (ne samo prostitutke,
temveč tudi prodajalci časopisov idr.)
pustiti preiskati glede kuge stotletja:
AIDS. Med drugim pa poziva predsednik
SJ, Peter Kaiser, naj pojasni svoje toza-
deвне izjave, oz. naj jih preključne, „če
ustrezajo medialni interpretaciji o sovra-
štvu proti tujcem in rasizmu.“ SJ nadalje
poudarja, da AIDS ni mogoče zavezati s
tem da ožigosas določene skupine ljudi,
temveč s tem, da prebivalstvo stvarno,
dobro in brez predsodkov informiraš o
zadevi. Nobena histerija v tej zadevi ne
koristi stvari.

Tudi avstrijska sekcija Amnesty inter-
national in Longo mai sta začela s pod-
pisno akcijo proti načrtom celovškega
zdravstvenega referenta.

Kotmara vas

V 77. letu starosti je prejšnji teden
umrla Marija Supan p.d. Habnarčinja iz
Kotmare vasi. Rodila se je leta 1910 pri
Rožanu na Prebljah. Zavedna kmetica je
živela pri Habnarju in vsa leta zvesto
spremljala delovanje domačega prosvet-
nega društva. Velika množica sosedov in
sorodnikov jo je prejšnji teden spremila
na njeni zadnji poti na kotmirško pokopališ-
če. Mešani cerkveni zbor in moški zbor
Gorjancev ji je zapel pesmi slovesa.

Solidarnost, ki je okrepila samozavest

„Proti politiki ločevanja“ – ena izmed gesel na protestnem vlaku.

Mnenja po demonstraciji

Ketca Sticker (Šentjakob): Presenet-
ljivo zame je bilo število ljudi, okoli 6000
ljudi nisem pričakovala. Upajmo, da bo
demonstracija imela dobre posledice.
Ustvarili smo določen pritisk, tega avstrij-
ska politika ne more ignorirati.

Hanzi Weiss (Šentjanž): Zaradi izku-
šenj iz leta 1976 ne verjamem, da bi mi na
pedagoškem modelu spremenili kake
črke. Za mobilizacijo manjšine pa je bila
demonstracija nekaj velikega. Če se naj bi
nadaljeval tak političen proces (Wald-
heim, Haider) se bodo v tujini spominjali,
da niso bili vsi ljudje v Avstriji v tem toku
notri.

Janez Hudl (Globasnica): Danes sem
zelo zadovoljen. Prvič v zgodovini našega
demonstriranja, smo enkrat videli, da so
demokrati z nami. Zmeraj smo vpili:
demokrati so z nami, saj nismo sami. Bilo
je prvič, da so bili tako masovno zraven.

Lojze Gregorič (Globasnica): Nisem
čisto zadovoljen s potekom demonstracije
na Dunaju. Premalo smo bili odločni. Pre-
malo je bilo slišati vpitje gesel. Odgovorni
naj vidijo, da nam je resno za naše pravice.

Toni Sticker (Šentjakob): Mislim, da je
vzdušje na demonstraciji pred leti v
Celovcu bilo boljše... pozitivna je velika
mobilizacija ljudi... Spremenilo pa se bo
na Koroškem le tedaj nekaj, če bomo
dovolj glasno in jasno znali povedati na
Koroškem kaj hočemo. Ne smemo samo
reagirati na napade. Morali bi imeti pro-
gram, s katerim agiramo.

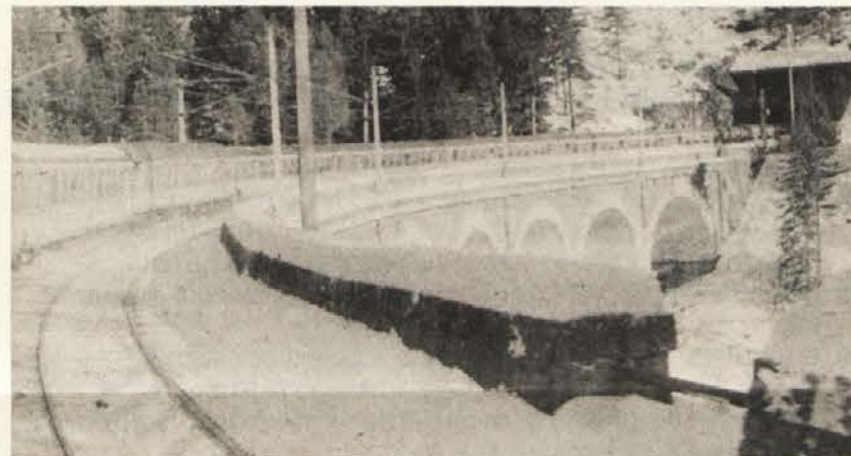
Franci Rulitz (Kotmara vas): Dobro se
počutim... bil sem impressed... stal sem na
Dunaju in ljudje so hodili mimo, in mimo
in mimo, kar pol ure so mimo hodili...

Elica Vosperek (Podravlje): Precej
sem bila presenečena, da je bilo toliko lju-

di. Demonstracija je bila po mojem mne-
nju zelo uspešna. Ze dejstvo, da se kot Slo-
vencev ne počutiš izoliranega, temveč da
čutiš (npr. z 8-uro vožnjo) solidarnost med
Slovenci, je zelo lepo in važno.

Tanja Domej (Celovec, 10 let): ...hm
...hm... bilo je razmeroma zelo lepo,
samo kraj ni bil lep. Vožnja je bila tudi
lepa.

Arthur Burz (Celovec): Wenn wir nach
außen hin so auftreten wie heute, sehe ich
eine Chance, daß wir durchkommen. Ich
glaube, daß die Bundespolitik gesehen
hat, daß von überall her eine Solidarität
vorhanden ist; besonders aus der Minder-
heit waren viele Leute – aus allen Gesell-
schaftsschichten – dabei, die für ihre Sa-
che kämpfen wollen.

Vlak premaguje Semmering.

Kulturna prireditev po demonstraciji

Po uspešni demonstraciji se je še blizu tisoč udeležencev demon-
stracije zbralo na kulturni prireditvi v dunajskem Messpalastu. V veselem
sproščenem vzdušju se je publika zabavala celo popoldne, kulturni spor-
ed pa je k temu svoje doprinesel: skupina gradiščanskih Hrvatov „Kolo
slavuj“ je s temperamentalnimi plesi in pesmimi navdušila, slovenski
„Trio iz Roža“ je z lepimi, ubranimi in zvočnimi glasovi prepeval sloven-
ske narodne, razni pesmarji so v svojih pesmih z optimizmom pozivali na
solidarnost z manjšinami... Viške in pravi kulturni užitek pa je bil nastop
znanih „Schmetterlingov“ in spet smo slišali pesem o slovenski parti-
zanki Jelki in spet smo slišali s strani naših nemškogovorečih prijateljev
bodrilne in solidarne besede za naše demokratične težnje... Veseli in
zadovoljni obrazi so dali slutiti, da si imamo Slovenci in naši nemškogo-
voreči prijatelji precej povedati, da imamo dosti skupnega, da nam vsem
skupaj vliva uspešna demonstracija več samozavesti in poguma...

Eno izmed „okrašenih“ oken

Otroci so se igrali, odrasli debatirali
in peli.

Udeleženci so bili dobre volje.

Široka podpora iz vse Avstrije

(nadaljevanje s 1. strani)

skupin poudarjali, da vsa demokra-
tična Avstrija stoji za tistimi, ki se
borijo za svoje pravice. Če tukaj ome-
nimo le predsednika socialistične
mladine Gusenbauerja in predse-
dnika mlade ÖVP Karasa, potem zato,
ker njune besede dokazujejo, da tudi
v obeh velikih strankah niso sami
Wagnerji in Scheucherji, ki s Haider-
jem tekmujejo za glasove nemških
nacionalistov, temveč so tudi tam
široke demokratične sile, ki podpi-
rajo boj za skupno dvojezično šolo in
ki so prepričani, da večina ne sme
odločiti o usodi manjšine, kot je v
svojem pismu poudarila državna
sekretarka Dohnalova.

Demonstracija, kakršne Dunaj že
dolgo ni videl, je v solidarnosti z
manjšinami združila vseavstrijsko
širino pripadnikov raznih narodov,
političnih in svetovnonazorskih tabo-
rov, najrazličnejših poklicnih in star-
nostnih skupin. Zaključila se je s Pre-
šernovo Zdravljico, s katero so se
udeleženci iz Koroške simbolično
zahvalili za široko podporo in ob-
enem manifestirali skupno dvojezič-
nost idealom, kot so enakopravnost
in bratsko sožitje med narodi.

*

Kako uspešna je bila sobotna
demonstracija na Dunaju, najbolje
kažejo reakcije nanjo: Našla je širok
in v pretežni meri pozitiven odmev v
vsem avstrijskem in tudi mednarod-
nem tisku. Ob živce pa je ravno ta
široki odmev spravil pobudnike in
zagovornike ločilne politike – njihovi
naravnost pobalinski izpadi, ki odkri-
vajo pomanjkanje najosnovnejših
pojmov o stvarnosti in dostojnosti, so
zgovorni bolj kot vse drugo. Pa tudi
politične razsodnosti jim polagoma
zmanjkuje, saj bi se sicer morali naj-
prej potrkati na lastna prsa in se vpra-
šati, ali ni ravno njihova politika tista,
ki šele daje povod za kritične ocene in
demonstrativne akcije. S prepotent-
no aroganco svojih slabosti in po-
manjkljivosti prav gotovo ne bodo
mogli prikriti.

Kaj pravi Beate Klarsfeld?

V kratkem pogovoru z našim
listom je zahodnonemška držav-
ljanka Beate Klarsfeld povedala,
zakaj se ji zdi pomembna demon-
stracija koroških Slovencev in drugih
manjšin na Dunaju. (Beate Klarsfeld,
ki se je s svojim protestom vključila
tudi že v Waldheimovo volilno kam-
panjo, je na dunajski demonstraciji
nosila transparent, da Waldheim in
Haider zastrupljata Avstrijo).

„Že pred izvolitvijo Waldheima
sem opozorila na to, da Waldheim
Avstrije mednarodno ne bo mogel
reprezentirati. To je katastrofa za
Avstrijo.“

Probleme koroških Slovencev, nji-
hove sedanje težave v šolskem vpra-
šanju, pa sploh ni mogoče ocenjevati

ločeno od problema Waldheim in
Haider. Vse je povezano s tem, kako
je Avstrija premagala (ali ni prema-
gala) svoje nacistične preteklosti.

Tega mnenja so tudi drugi ljudje v
inozemstvu, s katerimi sem govorila v
Nemčiji in Franciji.

V ostalem pa se mi zdi pomembno,
da je demonstracija tako krepka,
dopade se mi, da se „nova Avstrija“
tako angažira, saj je bila opozicija v
Avstriji sicer bolj šibka.“

Beate Klarsfeld na demonstraciji
na Dunaju.

adria airways

Ljubljana – Larnaca
vsak četrtek

adria airways

iz Maribora v:
Sarajevo, Skopje, Split

Prodaja kart in informacije:

Cartrans Reisebüro, Celovec, Paulitschgasse 7, ☎ 51 26 80
Kärntner Landesreisebüro, Celovec, Neuer Platz 2
Reisebüro Springer, Celovec, Leutschacher Straße 17, ☎ 33 52 00
Steirisches Reiffeisen R., Gradec, Kaiserfeldgasse 8, ☎ 73 51 00

Zadružni list

Jubileji, počastitve

Johan Haderlap iz Lobnika pri Železni Kapli – član upravnega odbora Posojilnice-Bank Železna Kapla in član nadzornega odbora Zveze slovenskih zadrug v Celovcu je obhajal pred kratkim svojo 70-letnico. K temu življenjskemu jubileju mu iskreno čestitamo.

Že več kot 25 let deluje Johan Haderlap kot odbornik v našem združništvu. Prav hvaležni smo mu za njegove nasvete in strokovno znanje. Še na mnoga leta!

JH

Poslovodja Kmečkogospodarske zadruge v Železni Kapli, **Štefan Paulitsch**, je bil pred kratkim deležen posebne počastitve s strani Kmečkogospodarske zadruge. Zveze slovenskih zadrug v Celovcu ter pristojne zbornice (Landarbeiterkammer).

Že več kot 25 let dela Štefan Paulitsch v našem združništvu. Zato so mu ob njegovem delovnem jubileju izrekli zahvalo predsednik upravnega odbora Kmečkogospodarske zadruge Železna Kapla, Vladimir Prušnik, direktor zbornice, Dr. Lampersberger, predsednik zbornice Kainbacher ter predstavnik Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, dipl. trg. J. Habernik in dipl. trg. A. Millonig. Tako od strani zbornice kakor tudi od strani združnih organizacij je prejel priznanje v srebru.

Štefana Paulitscha poznamo kot vestnega in pridnega sodelavca in mu želimo vse najboljše k temu jubileju.

JH

Slavko Beznik, prejšnji predstavnik Jugoslovanske trgovske zbornice v Celovcu, odlikovan za zasluge v prid našega združništva. Ob priliki občnega zbora Kmečkogospodarske zadruge Pliberk, dne 4. 1. 1987, smo podelili g. Slavku Bezniku Janežičevo priznanje.

Inž. Fridl Kapun, predsednik upravnega odbora zadruge, je ob tej priliki izrekel besede zahvale in poudaril, da ima ravno g. Slavko Beznik velike zasluge pri tem, da se je mogla zadruška Pliberk uveljaviti tudi kot partner nekaterih podjetij onstran mej in da se uspešno vključuje v obsejno blagovno izmenjavo. Želel je, da bi g. Beznik mogel tudi na svojem novem službenem mestu še več prispevati k temu pozitivnemu razvoju.

JH

Borovlje

Kot so slovenski tedniki že večkrat poročali, je bilo v decembru 1986 ustanovljeno podjetje Unior, Produktions- und Handelsgesellschaft m.b.H., v Borovljah, ki bo zaposlovalo več kot 60 sodelavcev.

Družabnika te firme sta firma UNIOR iz Zreč ter, kar še ni bilo povedano, tudi Zveza slovenskih zadrug v Celovcu. S tem je Zveza slovenskih zadrug zopet doprinesla delež k ustvarjanju delovnih mest v borovljski občini.

JH

A Cilj podpore je, dvigniti produktivnost obrata, se pravi znižati stroške produkcije in stroške obračanja blaga ter krepiti eksportno dejavnost avstrijskega gospodarstva.

B Možnosti podpore so, ali prevzem jamstva in podpora pri plačevanju obresti, ali enkratna podpora.

C Kriteriji za podporo so:

1. Samo investicijski kredit do višine 500.000 šilingov, ki so bili zaprošeni pri kakih kreditnih ustanovah. Za take kredite prevzame po navadi Bürges 90% jamstvo.
2. Namen kredita mora biti investicija za nabavo strojev, orodja in opreme, ali investicija za gradnjo, ki služi izrecno poslovnim namenom.

Za podporo lahko zaprosi vsak mali obrtnik, katerega bilančna vsota ne presega 5 milijonov

Posebne ponudbe

Sherpa-Parka

65% poliester, 35% bombaž, posebno močno vatirano.

šil. 510.-

Vaš ugoden NAKUP – ZADRUGA
Oglejte si obširno ponudbo v naših ZADRUGAH! Prepričajte se o ugodnem nakupu, poslužite se možnosti domače postrežbe!

Pred vami, dragi bralci naših slovenskih tednikov na Koroškem, leži prvi poskus „Zadružnega lista“. Zakaj „Zadružni list“? Zakaj podrobnejša informacija v naših združnih organizacijah? Zakaj boljše informacija o možnostih na združnem sektorju?

Tako kmečkogospodarske zadruge, kakor tudi kreditne zadruge, so se v zadnjih letih le precej razvile, in to ne samo ob pogledu na bilančne vsote posameznih zadrug ampak tudi kar se tiče števila zaposlenih. Tako je Zveza slovenskih zadrug v Celovcu ali bistveno ali večinsko udeležena pri nekaterih zunanjetrgovinskih in tudi proizvodnih podjetjih, ki dajejo številnim našim rojakom kvalificirana delovna mesta. Ob vsem tem je nujno potrebna boljše informacija o poslovanju združne organizacije ter v nje včlanjenih podjetij.

Ker celotna združna organizacija s svojimi firmami daje

delovno mesto že preko 200 sodelavcem, je potrebno tudi zaradi tega pripomoči k temu, da se ustvari nek občutek zato, da spadamo skupaj, ker smo si kot avtohtona združna organizacija v okviru avstrijskega združništva ohranili do danes svojo samostojnost. Za ohranitev in negovanje te zavesti in tega občutka pa je seveda

Za uvod

potrebna informacija sodelavcev o dogajanju v združništvu, in k temu naj bi tudi prispeval ta list.

„Zadružni list“ ali bolje rečeno „Zadružna stran“ naj bi izšel enkrat na mesec v okviru slovenskih tednikov na Koroškem.

Poleg aktualnih ponudb naših kmečkogospodarskih zadrug hočemo bralcem „Zadružnega lista“ posredovati tudi informacije o možnostih najboljšega varčevanja oziroma

plasiranja privarčevanega denarja ter o raznih možnostih pri kreditih in posojilih, ki jih kreditne zadruge lahko nudijo svojim klientom.

Oblikovalci oz. sodelavci pri tem „Zadružnem listu“ prihajamo iz raznih združnih sektorjev in bo vsak informiral interese o najnovejših dogajanjih oz. ponudbah na tem področju.

Vsak članek bo podpisan z inicialkami sodelavca, ki ga bo napisal, in zato bo vsak pisec odgovarjal za vsebino članka sam.

Predvsem se bo „Zadružni list“ bavil tudi z informacijo našim kmetom in polkmetom. Ne bodo pa seveda manjkali nasveti in ponudbe za „hišo in vrt“.

Tako smo prepričani, da bo ta „Zadružni list“ nekako izpolnil informacijsko vrzel o dogajanjih na našem združnem sektorju.

dipl. trg. J. Habernik
poslovodja

Novela 1986 zakona o kreditnem gospodarstvu

(ZKG – KWG) Kreditwesengesetz

predpisuje bankam, da morajo

- imeti 4,5% od bilančne vsote in 2,25% od eventualnih obveznosti (n.p. garancije) lastnega kapitala (Haftkapital), to stopnjo morajo doseči tekom 10 let sorazmerno po letih;
- pokriti svoje nepremičnine in premičnine z lastnim kapitalom in to v 5 letih;
- upoštevati, da posameznemu kreditorejalcu ne smejo dati večjega posojila od 50% svojega lastnega kapitala. Zato velja tudi prehodna doba 5-ih let in minimalna vsota od 5 milijonov AŠ na posojilo.

Zato bodo posebej še naše bančne ustanove morale gledati na to, da bodo v naslednjih letih svoj lasten kapital poviševale preko

- obratnih donosov,
- prodaje deležev,
- nadomestnega kapitala,
- realizaciji tih rezerv.

Devizni predpisi:

- a) Koliko denarja (na osebo) lahko vzamemo s seboj v inozemstvo? AŠ 50.000 pri vsakem potovanju. Proktivrednost AŠ 50.000 v tuji valuti pri vsakem potovanju. Skupno torej denarja za AŠ 100.000 na osebo in potovanje. Poleg tega pa plačujemo še lahko z evročekom, ki ga dobimo pri naši Zvezi in posojilnicah.
- b) Do AŠ 10.000 lahko nakažemo (plačamo) v inozemstvo brez navedbe posebnega vzroka in brez dovoljenja avstrijske narodne banke (ÖNB).
- c) Do AŠ 50.000 v efektivni valuti lahko vzamemo od deviznega inozemca za plačilo naših računov v gotovini. Če mora le-ta plačati več, mora plačati v tuji valuti ali imeti dokaz, da je šilinge dobil pri menjavi tuje valute. Uvoz tuje valute v Avstriji preko inozemcev ni omejen.

JH

Podravlje – Šentjakob v Rožu

Zadnji občni zbor Kmečkogospodarske zadruge Podravlje, dne 25. 1. 1987, je sklenil, da se ta Kmečkogospodarska zadruška fuzionira s Kmečkogospodarsko zadruško Šentjakob v Rožu. Nekateri odborniki upravnega in nadzornega odbora te zadruge bodo stavili svojo moč na razpolago v upravnem in nadzornem odboru Kmečkogospodarske zadruške Šentjakob. S to spojitvijo bo omogočeno racionalno delo. Obstajala bo tudi možnost, da bo Kmečkogospodarska zadruška Šentjakob pri svoji poslovalnici v Podravljah uredila boljše delovni čas.

Kmečkogospodarska zadruška v Šentjakobu ima poleg tega namen prevzeti poslovalne prostore nekdanje posojilnice z blagovnim prometom v Ledincih. Ti prostori so sedaj last Posojilnice-Bank Šentjakob in jih namerava Kmečkogospodarska zadruška v Šentjakobu vzeti v najem.

JH

Kolektivne plače v združništvu

Po kolektivni pogodbi se s 1. 1. 1987 povečajo plače nameščencev in delavcev posojilnic in zadrug za 3,45%. Takšen sporazum je bil dosežen med Raiffeisenovo zvezo in pristojnim sindikatom.

Koliko denarnih vlog imajo Avstrijci?

	V milijardah AŠ
Vloge na vpogled	102
Terminske vloge	134
Hranilne vloge	760
Stanovanjsko varčevanje	86
	1.082
	M.K.

Kako visoke so obresti za hranilne vloge?

Na 3-mesečno odpoved	3,25%
Na 6-mesečno odpoved	3,50%
Na 12-mesečno odpoved	3,75%
Na 24-mesečno odpoved	4 %
Na 36-mesečno odpoved	4,5 %
Varčevalno pismo 24 mesec.	5,25%
Varčevalno pismo 60 mesec.	6,25%
Stanovanjsko varčevanje	ca. 9 %
Zadolžnice	6,75-7 %
„Genußscheine“	ca. 10-15 %
	M.K.

Koliko stanejo krediti in posojila?

Prime rate (prve adrese)	8,25-8,75%
Krediti	9,5-11 %
Posojila	10-11 %
Prekoračitev plačnih kontov (Gehaltskonten)	9,5-12 %
	M.K.

Kreditna akcija za male obrtnike

Izmed zvrsti kreditnih akcij dežele in države vam danes predstavljamo Bürges akcijo za male obrtnike (Kleingewerbekreditaktion).

šilingov in število zaposlenih v letnem povprečju ni višje kot 40 službenecv.

Č Prošnja za omenjeni kredit se lahko stavi vsaki kreditni ustanovi, tako tudi pri vaši domači posojilnici.

D Vsebinska prošnje mora vsebovati sledeče:

1. Točno označbo in pravno obliko podjetja,
2. ime lastnika,
3. obrtniško dovoljenje,
4. opis začasnega stanja obrata, število zaposlenih,
5. opis obstoječih nepremičnin in premičnin obrata z navedbo prodajne vrednosti,
6. točen opis nameravane investicije z navedbo stroškov. V ta namen se morajo predložiti računi ali proračuni. Nadalje je potrebna široka utemeljitev nameravane investicije,

7. navedbo višine zaprošenega kredita,

8. višino lastnega financiranja, ki mora ponavadi znašati 25% celotnih stroškov,

9. predložitev bilance in računa dobička in izgube za minulo leto, pri podjetjih, ki ne bilancirajo, predložitev statusa o premoženju,

10. navedbo višine nadaljnje potrebe financiranja po zaključitvi investicije,

11. navedbo predlaganega jamstva (hipoteka, poroštva, stroji, i.t.d.),

12. predlog o načinu odplačevanja. Veljavnost kredita za investicije gradnje znaša 7,5 let, pri mešanih investicijah 6 let in pri drugih (nabavi premičnin) 5 let,

13. predlagan mora biti način podpore ali

a) jamstvo in podpora pri obrestih, ali

b) jamstvo in enkratna podpora, 14. prošnja mora biti oddana v dveh izvodih.

E Obresti za omenjeni kredit znašajo začasno 7,625% p.a.

F Podpora pri obrestih je po navadi 3% p.a.

G Enkratna podpora znaša 12% od vsote investicijskega kredita. V razvojnih in problemskih regijah Koroške, med katere spada tudi južna Koroška je možna pod spodaj navedenimi pogoji enkratna podpora v višini 8% od vsote investicijskega kredita. Investicija mora izpolnjevati eno izmed v naslednjem navedenih kriterijev:

- prilagajanje na dane in pričakovane tržne razmere.

- izboljšanje produktivnosti,
- investicije za boljšo rabo energije,
- investicije za boljšo rabo energije,
- sprememba slike obrata,
- inovacijske investicije,
- investicije v zagotovilo oskrbe bližnje okolice.

H Obračun podpore se odvija preko kreditne ustanove, ki vam je zagotovila tudi kredit.

I Odpoved lahko izreče Bürges v slučaju:

če je kreditorejalec v postopku konkurza, ali preneha obratovati, ali če je bil kredit predčasno odplačan.

Vse podlage za navedeno kreditno akcijo in potrebne informacije dobite pri vaši domači Posojilnici-Bank ali Zvezi-Bank, Zvezi slovenskih zadrug v Celovcu.

D.P.

Redakcija: dipl. inž. Štefan Domej (SJK); Drago Pörtsch, dipl. inž. Joza Habernik, Mirko Oraže (ZSZ); Joško Nachbar (Posojilnica Pliberk); priložnostno drugi sodelavci.

Škornji na stogle

Tirol iz naravnih gume s toplo podlogo

šil. 259.-

Albert F. Reiterer

Manjšina na Koroškem: Položaj in strategija za preživetje

(nadaljevanje iz zadnje številke)

Potrebna bi bila **intenzivna svetovalna dejavnost**, ki bi slovenskim dijakom, staršem in študentom povedala, kakšne so možnosti in priložnosti. Obstaja nekaj ustanov (npr. Slovenski znanstveni inštitut), ki bi ob primernih zasledbi mogle opravljati to svetovalno dejavnost. Srednjeročno bi moral biti bistven nasvet tak: **v ekonomske poklice!** Upajmo, da bo dvojezična trgovska akademija v bodoče nudila podlago za ekonomsko izobrazbo, ampak ponudbe se je treba tudi posluževati. Dosti poklicnih možnosti obstaja, ki jih je dvojezično prebivalstvo do zdaj skoraj popolnoma zanemarjalo. Poklic učitelja slavistike v bodočnosti ne bo imel posebne perspektive ne za posameznika ne za manjšino.

10.3. Kvalificirana svetovalna dejavnost se mi zdi najbolj pomemben prispevek za prihodnost in tudi v socialnem in političnem načrtovanju. Da bi lahko pretehtali možnosti uspeha novega (malega) podjetja ali proizvoda, je potrebno več kot samo približna ocena. Potrebna je npr. tržna in rentabilnostna študija. Kdo danes v okviru manjšine obvlada kaj takega? „Strokovnost“ si je treba najprej pridobiti, seveda pa potem

tudi plačati. Verjetno je to izvedljivo le v okviru svetovalne službe, ki bi jo uredila celotna manjšina s pomočjo javnih podpor (v smislu nove manjšinske politike) in ki bi zmogla oprav-

Tab. 2
Migranti na Koroškem
(v odstotkih zaposlenih v kraju bivališča)
1981

	migranti iz občine	zaposleni v kraju bival.
Celovec-mesto	9,2	143,2
Beljak-mesto	17,1	131,2
Velikovec	48,9	73,5
Celovec-dežela	63,4	55,6
Beljak-dežela	55,7	65,7
Feldkirchen	49,0	75,6
Šmohor	37,8	79,9
Sentvid	47,9	81,7
Spittal	44,7	91,3
Wolfsberg	33,9	83,9

Vir: ÖStZ (Avstrijski centralni urad za statistiko). Koroška. II. zvezek (popis 1981)

Iz razpredelnice je razvidno, da so Slovenci močneje zastopani pri kmetih (samostojni), zaostajajo pa pri uradnikih in nameščencih. Očividno je, da je skupina „vindišarjev“ najbolj zastopana pri priučenih in nekvalificiranih delavcih.

ljati take naloge ter bi uživala zaupanje pripadnikov manjšine. Istočasno je treba razviti modele reševanja konfliktov za interna naspotja. To ne bo vodilo k razvoju brez konfliktov. Tak razvoj ni mogoč in tudi ni zaželen, ker bi oviral inovacije in s tem sam razvoj.

10.4. Pri sodelovanju z drugimi manjšinami lahko koroški Slovenci ponudijo številne izkušnje, kot protiuslugo pa lahko pričakujejo več podpore. Zadeva je kočljiva. Očitek, da gre za „misionarsko dejavnost“ ali vmešavanje, je že padel in se lahko zlahka spet pojavi. Manjšina se torej ne sme vsiljevati.

Sodelovanje s političnimi skupinami večine je treba iskati preko skupnih političnih interesov. Danes npr. v pomembnih delih politične Avstrije obstaja akutna potreba po predelavi bližnje preteklosti. V toliko je bila lanska predsedniška predvolilna kampanja edini politično važen volilni boj, ki sem ga do zdaj doživel. Iste interese imajo tudi Slovenci. Zakaj v tej važni zadevi ne bi sodelovali? Pripravljenost zagotovo obstaja. To sodelovanje gotovo ne bo enosmerna ulica! „Neprijetnih“ rezultatov se ne bi smeli bati.

(konec prihodnjic)

Tab. 1

Občinski dohodek iz davka – preračunano na prebivalca (v avstrijskih šilingih)

	Koroška povprečje	okraj Velikovec	Celovec-dežela 1)	Beljak-dežela 1)
1982	6.051	4.865	5.096	5.154
1984	6.642	5.390	5.521	5.614
+/- %	9,77	10,79	8,34	8,93

Izbrane občine raziskovanega področja						
Občina	znesek 1982	mesto 1982	znesek 1984	mesto 1984	porast v % v prim. z 1982	V % nad/pod koroškim povprečjem 1982 1984
Borovlje	5.376	34	5.692	35	+ 5,9	-11,2 -14,3
Bekštanj	5.820	27	6.234	24	+ 7,3	- 3,8 - 6,0
Pliberk	4.605	52	5.162	49	+12,1	-23,9 -22,2
Dobrla vas	5.002	38	5.520	37	+10,4	-17,3 -16,9
ŠentjakobvR.	3.899	95	4.285	92	+ 9,9	-35,6 -35,5
Škocijan	6.958	16	8.258	11	+18,7	+15,0 +24,3
Železna Kapla	4.347	60	4.677	67	+ 7,6	-28,2 -29,6
Bistrica v R.	4.773	46	5.557	36	+16,4	-21,1 -16,3
Žitara vas	4.108	79	4.511	77	+ 9,8	-32,1 -32,1
Globasnica	3.483	115	3.789	118	+ 8,8	-42,4 -43,0
Sele-Fara	3.038	121	3.280	121	+ 8,0	-49,8 -50,6
Celovec	8.139	9	9.268	6	+13,9	+34,5 +39,5
Beljak	8.404	7	9.050	7	+ 7,7	+38,9 +36,3

1) ves okraj

Vir: Das Steueraufkommen der Gemeinden. Zvezek 1982 in zvezek 1984.

Izd.: Verbindungsstelle der österreichischen Bundesländer, Dunaj 1984 in 1986.

Tab. 1 in 3 nam kažeta dve važni dejstvi: **Dvojezično področje, predvsem velikovski okraj, je zelo slabo razvito, – čeprav so na tem področju tudi problemi, se v zadnjem desetletju in pol ne razvija slabo, celo nadpovprečno.**

Tab. 3

Položaj v poklicu: Primerjava med jezikovnimi skupinami v okraju Velikovec

Položaj v poklicu	nemško govoreči	Slovenci	vindišarji
	zaposleni		
samostojni doma zaposleni družinski člani	1.790	485	90
nameščenec, uradnik	339	102	28
kvalificirani delavec	4.701	634	73
priučeni delavec	2.944	562	108
nekvalificirani delavec	2.351	561	140
s k u p a j	2.325	542	110
	14.450	2.886	549
	v %		
samostojni doma zaposleni družinski člani	12,4	16,8	16,4
nameščenec, uradnik	2,3	3,5	5,1
kvalificirani delavec	32,5	22,0	13,3
priučeni delavec	20,4	19,5	19,7
nekvalificirani delavec	16,3	19,4	25,5
s k u p a j	100,0	100,0	100,0

Vir: ÖStZ (Avstrijski centralni urad za statistiko), posebna obdelava popisa prebivalstva 1981 po naročilu avtorja.

16.35 Mozaik – 17.25 Poročila – 17.30 Papir – 17.45 Ne daj se Foki – 18.15 Slovenski ljudski plesi: Kozjansko – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Dragulj v kroni – 20.55 Omizje.

Torek, 10. 2.: 9.00 Poklici v gumarstvu – 9.25 Poklici v papirni industriji – 9.45 Jezikovni utrinki – 16.20 Teletekst – 16.35 Mozaik – 17.25 Poročila – 17.45 Exilbrisi – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Mišo, drama – 21.20 Integrali – 22.00 Dnevnik.

Sreda, 11. 2.: 9.00 Mišo, drama – 10.15 Mostovi – Hidak – 15.30 Teletekst – 15.45 Mozaik – 17.30 Poročila – 17.35 Vijavaja: Josip Stritar – 18.20 Skrivnostni morja – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Film tedna – 21.55 Mednarodna obzorja: ZR Nemčija po volitvah – 22.35 Dnevnik.

Četrtek, 12. 2.: 9.00 Filmska vzgoja: Kaj je film, uvod v filmsko ustvarjalnost – 9.30 Jugoslovanski kratki film – 15.20 Teletekst – 15.30 Mozaik – 16.35 Svetovno prvenstvo: tek na 30 km (moški) – 17.35 Poročila – 17.40 Punčka – 17.55 Bilo je... – 18.25 Potrošniška porota – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Tednik – 21.05 Mansfield park – 21.55 Dnevnik – 22.10 Retrospektiva jugoslovanskega filma.

SLOVENSKE ODDAJE AVSTRIJSKEGA RADIA Vsak dan od 18.10 – 19.00

Petek, 6. 2.: Iz kulturnega življenja:

Milka Hartman 85 let

Sobota, 7. 2.: Duhovni nagovor (C. Demšar)

Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 8. 2.: Rožan na Broadwayu

– Dr. Zdravko Inzko: Koroški diplomat pri OZN

Ponedeljek, 9. 2.: Hit-parada

(Posnetek javne prireditve v Celovcu)

Torek, 10. 2.: Mladinska oddaja

Sreda, 11. 2.: Zvočno pismo iz Ljubljane

Četrtek, 12. 2.: Rož, Podjuna, Zila

Petek, 13. 2.: Koroški avtorji:

J. Janežič – pesniški prvenec v starosti 95 let.

Guttenbrunner Herbert
Köttmannsdorf

RADIO-TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

Petek, 6. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Ruščina – 10.00 Arheološke najdbe v LR Kitajski – 10.30 Rivali pod vročim soncem, angleški film – 12.00 Poročila in ozadja – 13.00 Poročila – 14.20 Ladijski kuhar ima morskoro bolezen, angleški film – 15.45 Rdeče-belo-rdeči program po željah – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Kapitan Future – 17.30 Prerjiski Indijanci – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Nerešeni kriminalni primeri – 21.15 To so bili Časi, popevke – 22.10 Berlin Alexanderplatz – 23.15 Malarija, avstrijski film.

Sobota, 7. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Angleščina – 9.20 Francoščina – 9.50 Svetovno prvenstvo: slalom (ženske), 1. tek – 11.00 Herkules, maščevalec iz Rima, italijansko-francoski film – 12.20 Svetovno prvenstvo: slalom (ženske), 2. tek – 13.15 Poročila – 14.25 Freddy, živali in senzacije, nemški film – 16.00 Nils Holgersson – 16.25 Skrivnostno življenje v morju – 16.55 Otroška oddaja – 17.30 Mali vampir – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Tedenski pregled sporeda – 18.25 Veselo v soboto – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Šport – 20.15 Glasbeni paviljon, najbolj priljubljene avstrijske melodije – 21.50 Mike Hammer – 22.40 O igralcih – 23.40 High Chaparral.

Nedelja, 8. 2.: 9.50 Svetovno prvenstvo: slalom (moški), 1. tek – 11.00 Pogovor z novinarji – 12.00 Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju – 12.20 Svetovno prvenstvo: slalom (moški), 2. tek – 14.50 Robinzon in tiger, ameriški film – 16.25 Lutkovni oder – 16.50 Ena, dve, ali tri – 17.35 Helmi, prometna vzgoja otrok – 17.40 Seniorski klub – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Mi, družinska oddaja – 18.50 Loto – 19.00 Slike iz Avstrije – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Šport – 20.30 Resnični junak, ameriški film – 22.05 Meščansko strašilo – 23.05 Sodobniki.

Ponedeljek, 9. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Kuharsko omizje – 10.00 Cepelnje in imunost – 10.30 Robinzon in tiger, ameriški film – 12.00 Navtilus – 12.15 Plavajoča vas na tropski reki – 13.00 Poročila – 13.05 Risanka – 13.20 Ishi, poslednji iz svojega plemena, ameriški film – 15.45 Program po željah – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Risanka – 17.30 Na pomoč, mi odrasčamo – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Šport – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Miami Vice – 22.00 Nekoč – 22.05 Računalnik 5. generacije – 22.50 Franz Schubert: Lepa mlinarica, pesmi – 23.55 Poročila.

Slovenski VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza Slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16.

Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16
Telefon (0 42 22) 51 43 00-30/31/32/33
Teleks 42 20 86 sndk a

Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

Zastopstvo za Jugoslavijo:
ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171
61000 Ljubljana.

Torek, 10. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Angleščina – 10.00 Adalbert Stifter – 10.30 Freddy, živali in senzacije, nemški film – 12.05 Nekoč – 12.10 Šport – 13.00 Poročila – 14.15 Utrujeni taksisti, angleški film – 15.45 Program po željah – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Čebelica Maja – 17.30 Oddaja z miško – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Inozemski report – 21.08 Poglej in ugani – 21.15 V najboljši družbi – 22.00 Novo iz filmskega sveta – 22.45 Eno leto v peku, ameriško-avstralski film.

Sreda, 11. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Francoščina – 10.00 Tehnike upodabljanja – 10.15 Kaj lahko postanem? – 10.30 Resnični junak, ameriški film – 12.05 Nekoč – 12.10 Inozemski report – 13.00 Poročila – 14.10 Tajna zadeva R.O.T.S., angleški film – 15.45 Program po željah – 16.30 Lutkovni oder – 17.05 Risanka – 17.30 Lov na faratonov zaklad – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Morski razbojnik, TV-film, 1. del – 21.15 Do Moskve in nazaj – 22.55 Slike v ogledalu – 23.10 Na cestah San Francisca – 23.55 Poročila.

Četrtek, 12. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Srečanje s telesno prizadetimi – 10.15 Mikroelektronika v poklicu – 10.30 Risanka – 10.55 Svetovno prvenstvo: Tek na 30 km (moški) – 13.30 Poročila – 14.15 Louis in njegove nadzemske željate glave, francoski film – 15.45 Program po željah – 16.30 Otroška oddaja – 17.05 Risanka – 17.30 Zgodba plemenitega konja – 17.55 Otrokom za lahko noč – 18.00 Slike iz Avstrije – 18.30 Mi, družinska oddaja – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Glasbeni senik, ljudski večer s Karлом Moikom – 21.50 Šport – 22.40 Tatovi med seboj, TV-film.

AVSTRIJA 2

Petek, 6. 2.: 16.25 Nekoč – 16.30 Dolga pot v Alice Springs – 17.15 Prvi ljudje – 18.00 Tedenski obzornik – 18.30 Robin Hood – 19.15 Dražba za akcijo „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Arktika, dežela belega medveda – 21.10 Nekoč – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.45 Monkey Kung Fu, kitajski film.

Sobota, 7. 2.: 14.50 Tedenski pregled sporeda – 16.10 V satanovem žrelo, dokumentacija – 16.55 Nekoč – 17.00 Ljuba družina – 17.45 Živali iščejo dom – 18.00 Pan-optikum – 18.25 Šport – 19.00 Za prijatelje filma – 19.30 Čas v sliki – 19.55 Novo v znanosti – 20.15 Cesarjev zaklad, 1. del – 21.45 Nekoč – 21.50 Šport – 23.00 Volkovi Los Angelesa, ameriški film.

Nedelja, 8. 2.: 9.00 Poročila – 9.05 Rdeči panter – 9.30 Pust, nemški film – 11.00 Koncert – 15.00 Športni popoldan – 18.25 Poglej in ugani – 18.30 Mladinski magazin – 19.15 Nekoč – 19.30 Čas v sliki – 19.50 Zadeva za ljudskega odvnetnika – 20.15 Cesarjev zaklad, 2. del – 21.50 Dinastija – 22.35 Šport – 22.55 Zabavna oddaja – 23.55 Poročila.

Ponedeljek, 9. 2.: 17.25 Nekoč – 17.30 Fizika – 18.00 Lindenstraße – 18.30 Robin Hood – 19.15 Dražba v korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Zgodba viničarske

družine – 21.08 Kuharski mojstri – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šiling – 22.05 Bratje Marx v trgovini, ameriški film – 23.25 Številka šest.

Torek, 10. 2.: 16.55 Nekoč – 17.00 Tehnike upodabljanja – 17.15 Kaj lahko postanem? – 18.00 Policijska postaja – 18.30 Robin Hood – 19.15 Dražba v korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 V spomin Janu Kiepuru – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.15 Stejni volk, ameriški film – 23.55 Poročila.

Sreda, 11. 2.: 16.55 Nekoč – 17.00 Naše okolje – 17.30 Dežela in ljudje – 18.00 Znana divjina – 18.30 Robin Hood – 19.15 Dražba v korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 V spomin Janu Kiepuru – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.45 Šport – 22.15 Stejni volk, ameriški film – 23.55 Poročila.

Četrtek, 12. 2.: 17.25 Nekoč – 17.30 Čuda angleških vrto – 18.00 Pisani svet „konjičkov“ – 18.30 Robin Hood – 19.15 Dražba v korist akcije „Luč v temo“ – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Poročila in ozadja – 21.15 Čas v sliki – 21.35 Kulturne vesti – 21.50 Klub 2.

LJUBLJANA

Petek, 6. 2.: 9.00 Periskop: Kulinarika – 9.50 Športnik Billy – 10.15 Kam, kje, kako med počitnicami – 10.25 Exilbrisi – 11.25 Risanka – 11.30 Benji, ameriški film – 16.15 Teletekst – 16.30 Tednik – 17.30 Poročila – 17.35 Zlatarjevo zlato – 17.50 Snežaki, češkoslovaški film – 18.15 Izkušnja in preizkušnja: Dva bloka in mi – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Obzornik, Jezikovni utrinki – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Peter Veliki, 1. del – 20.55 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije – 21.40 Peter's pop show – 22.00 Dnevnik – 22.15 Vročina in prah, angleški film.

Sobota, 7. 2.: 7.40 Teletekst – 7.55 Poročila – 8.00 Ne daj se Foki – 8.30 Miti in legende – 8.45 Tedenski zabavnik – 9.50 Svetovno prvenstvo: slalom (ženske), 1. tek – 11.00 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije – 11.45 Mir in razorožitev: Mostovi miru – 12.20 Svetovno prvenstvo: slalom (ženske), 2. tek – 13.15 Človek in glasba – 14.55 Poročila – 15.00 Perinbaba, nemško-češkoslovaški film – 16.30 Spoznavajmo naše morje – 17.00 Košarka – 18.25 Na zvezi – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Knjiga – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Podelitev Prešernovih nagrad, prenos – 21.00 Zrcalo tedna – 21.20 Oddaja iz kulture – 21.55 Dnevnik – 22.10 Dempsey in Makepeace – 23.00 Festival italijanske popevke „San Remo 87“.

Nedelja, 8. 2.: 7.55 Teletekst – 8.10 Poročila – 8.15 Živ žav – 9.10 Lutke in lutki – 9.15 Snežaki, češkoslovaški film – 9.50 Svetovno prvenstvo: slalom (moški), 1. tek – 11.00 Dempsey in Makepeace – 11.45 Večer slovenske narodnozabavne glasbe na Bledu – 12.20 Svetovno prvenstvo: slalom (moški), 2. tek – 13.15 Poročila – 15.25 Malu – 16.10 Lev Tolstoj, sovjetski film – 17.30 Poročila – 17.35 Kavarna – 18.30 Pod drobnogledom: Crans Montana – 18.45 Risanka – 19.00 Danes: Kino, Turistični nagelj – Neža – 19.26 Vreme – 19.30 Dnevnik – 20.00 Potovanje v Vučjak – 21.00 Športni pregled – 21.30 Jazz na ekranu: Dave Holland – 22.00 Poročila.

Ponedeljek, 9. 2.: 9.00 Zrcalo tedna – 9.20 Dokumentarna oddaja – 16.20 Teletekst –

Provincijski zagovor ločitve

(nadaljevanje s 1. strani)

šati razdor med Slovence; Haider pa mu je pridno pomagal in še nekoliko dosipal „protimanjšinskega, protiznanstvenega in nedemokratskega popra“. Ko jima je pa npr. začel ugovarjati tudi dopisnik italijanskega lista „Republica“ je izbruhnil iz deželnega glavarja ves srd proti vsakemu, ki (si upa) kritizira(t) držo uradnih koroških politikov: „Italijanski novinarji naj se brigajo za razmere v Italiji...“ – Prav isto igro je bilo doživeti še v drugih delih konference, saj sta Wagner in Haider poskušala diskreditirati zagovornike skupnega dvojezičnega šolstva: eni da so „levoekstremni“, „Veiter (da) itak samo socialdemokratom hoče škodovati“, deželna vlada da je pripravljena celo „sprejeti še nove spremembe modela, samo da Slovenci nočejo sodelovati“, konferenca avstrijskih rektorjev pa da „se ni bila informirani pri njih, preden je sklenila resolucijo, ki zavrača ločitvene namere modela koroške pedagoške komisije“...
Ostane: Wagner je sicer rekel, da se 24. 2. z zastopniki koroških Slovencev noče le „alibijevsko“ pogajati. Hkrati pa ni povedal, kako misli mnenje prizadetih upoštevati, če pa bo deželni zbor samo dva dneva kasneje sklepal o modelu pedagoške komisije. Wagner hoče imeti vprašanje šolstva samo z mize: „Se pred naslednjimi deželnozbornimi volitvami, saj nočem, da bi v volilnem boju spet o tem razpravljali“, Haider pa je v bistvu priznal, da hoče za „rešitvijo“ (boljše že ločitvijo) v šolah tudi „rešitev“ v cerkvah (etnični proporc pa je itak že prej napovedal)...

Dobro, zares dobro, da razen čisto koroški trojici vdanih novinarjev/novinarok nobeden/nobena ni verjela demagoškimi izjavami Wagnerja, Scheucherja in Haiderja. Dobro pa tudi, da so morali tudi ti trije sami priznati, da bodo odločala pogajanja na zvezni ravni: tam je pričakovati vsaj več pripravljenosti za resen pomenek in pedagoške argumente, ne pa v golem buljenju za glasove večnovčrajšjih pogojen provincionalni lokalni šovinizem v stilu Steinacherjeve in Lemisheve dediščine...
-ma

Koroška žaloigra

(nadaljevanje s 1. strani)

vrlin. In najbolj žalostno vlogo igrajo pri tem politični poglavarji, saj je njihova žolčnost in živčnost le dokaz njihovega omanjane položaja, v katerega so se zmanevirali s svojo medstrankarsko tekmo za naklonjenost zakrknjenih nacionalistov ter starih in novih nacistov.

Če bi šlo samo za stranke in njihove vodilne strukture, bi lahko rekli, da imamo opravka s koroško komedijo. Toda gre za deželo in njene prebivalce, zato moramo to, kar se trenutno dogaja, imenovati koroško tragedijo. Pri tem pa je treba še posebej poudariti, da nosilci glavnih vlog v tej žaloigri nimajo nobene pravice sklicevati se na večino in široko podporo:

- KHD-jevsko zahtevo po ločevanju šolarjev je podprlo le 9% volilnih upravičencev in lanskega zborovanja KHD se je udeležilo v najboljšem primeru 2500 oseb; v obeh primerih pretežno stari ljudje, ki sami niti njihovi otroci s šolo že davno nimajo opravka. Kljub temu je strankarska trojica sprejela njihove zahteve in jih hoče uveljaviti s takimi imenovanimi „koroškim modelom“.

- na sobotni demonstraciji na Dunaju v obrambo skupne dvojezične šole je sodelovalo blizu 6000 ljudi; med njimi je bilo posebno veliko mladine – torej gotovo ne le taki, ki bi se po Wagnerjevem mnenju radi profilirali, temveč ljudje, ki jih usoda šole neposredno in življenjsko prizadene. Toda boj ljudstva za svojo šolo političnih mogočnejšev očito sploh ne briga. Kakor kaže njihovo poslušno ponavljanje protislovenskih izpadov in izpolnjevanje protimanjšinske politike, jih skrbijo zgolj glasovi iz nemškonalnega tabora.

Že pred leti je takratna ministrica Fürnbergova pri študiju koroških značilnosti spoznala, da bi bilo na Koroško treba poslati psihiatre. Izgleda, da bi tako terapijo tudi danes marsikdo potreboval.

Šentjanski smučarji zelo uspešni:
Danijel Užnik trenutno nima nasprotnika!

V soboto je priredilo Športno društvo Šentjanž na Rutah otroški veleslalom, katerega se je udeležilo vsega 77 fantov in deklic. Na zelo zahtevni progi – kar je potrdil med drugim tudi otroški referent Koroške smučarske zveze Kurt Schober, ki je tekmi prisostvoval – se je enkrat več izkazal domačin Danijel Užnik, saj je s časom 1:03,85 neogroženo zmagal pri fantih II in postal tudi najboljši dneva. Tudi pri deklicah I je ostala zmaga pri domačinih, saj je bila najboljša Tatjana Zablatnik. Malo presenetil je poraz Dunje Jamnig v skupini deklic II, toda za Aleksandro Pernat (SC Petzen) je osvojila izvrstvo drugo mesto. V skupini fantov I pa je Dominik Kropivnik postal tretji.

Toda že kar dan kasneje se je Dunja Jamnig postavila spet na najvišjo stopnjo zmagovalnega odra pri drugem kadrskem teku na Osojščici in s to zmago prevzela tudi vodstvo na lestvici posameznikov. Prav tisto vodstvo, ki ga ima tudi njen klubski kolega Danijel Užnik, ki je na Osojščici pravtako zmagal. In še kako zmagal: kot najmlajši je imel na drugouvrščenega tekmovalca že kar 2 sekundi prednosti. Pa tudi v moštvenem seštevku točk vodi Šentjanž, saj zaostaja drugouvrščen klub – SC Petzen – že za 40 točk.

Športno društvo Šentjanž pa je bilo tudi prireditelj šolarskega smučarskega dneva v Bilčovsu. Kako važno je tako delo, dokazuje tudi izvrstna udeležba: 71 otrok se je borilo za zmago. In tu še zmagovalci posameznih skupin v Bilčovsu: Tatjana Zablatnik, Danijel Užnik, Andreja Krušič,

Mihael Hornböck, Birgit Filipič in Dieter Maier.

Veleslalom v Šentjanžu:

Deklice I: 1. Tatjana Zablatnik 1:12,66; 2. Karin Krušič (obe SD Šentjanž) 1:12,69; 3. Simone Schöffmann (Faakersee) 1:13,57; **Fantje I:** 1. Michael Petschacher (FAC) 1:11,21; 2. Markus Reicher (WSC Mirnock) 1:14,99; 3. Dominik Kropivnik (SD Šentjanž) 1:15,04. **Deklice II:** 1. Alexandra Pernat (SC Petzen) 1:07,26; 2. Dunja Jamnig (SD Šentjanž) 1:09,14; 3. Isabella Moser (FAC) 1:09,27; **Fantje II:** 1. Danijel Užnik (SD Šentjanž) 1:03,85; 2. Rainer Schönfelder 1:04,66; 3. Markus Paheiner (oba SC Petzen) 1:07,01.

Najboljša zgledega naraščaja SD Šentjanž: Dunja Jamnig (zgoraj) ter Danijel Užnik (spodaj).

Tyrolija-cup na osojščici:

Deklice: 1. Dunja Jamnig (SD Šentjanž) 1:00,84; 2. Selina Heregger (Irschen) 1:01,19; 3. Alexandra Pernat (SC Petzen) 1:01,27; 4. Katja Malle (SD Šentjanž) 1:02,74; 5. Isabella Moser (FAC) 1:02,76. **Fantje:** 1. Danijel Užnik (SD Šentjanž) 56,64; 2. Jan Weiss (SV Berg) 58,53; 3. Mario Puck (Klippitzthörl) 58,79; 4. Michael Scheiber (Irschen) 58,99; 5. Rainer Schönfelder (SC Petzen) 59,00.

valnih sank junior I sankarica Slovenskega športnega kluba Obir Klavdija Miklau zase. Pri dvojicah sta postala Obirčana Uršič/Osojnik tretja, pri športnih sankah pa je zmagal Willi Urschitz (SŠK Obir) v svoji skupini. Drugi pri veteranih pa je bil Selan Josef Jung.

Naraščaj Union Rosenbach se je uveljavil tudi pri nedeljskem teku za Atomic-pokal v Škofičah. Tako je zmagalo v svojih skupinah kar pet tekačev na smučeh tega kluba. In sicer so to: Bettina Messotitsch (šolarke I), Peter Wrolich (šolarji I), Ernst Graber (šolarji II), Günther Krassnitzer (mladinci I) ter Jakob Graber (mladinci II).

Športne vesti

9. mednarodna tekma v smučarskih skokih za koroški deželni pokal na Obirskem se je v nedeljo končala z naslednjimi rezultati: pri otrocih I je zmagal Christoph Fuchs (BSV Bad Bleiberg) pred Michaelom Oražejem (SŠK Obir), pri otrocih II Robert Fuchs (KSG Klagenfurt) pred Markusom Müllerjem (SD Zahome), pri šolarjih I je zmagal Mihi Angermann (KSG Klagenfurt) pred Thomasom Kuglitschem (SD Zahome), v skupini šolarjev II pa Peter Rausch (SD Zahome) pred društvenim kolegom Christianom Moserjem.

Sankanje za pokal Alpe-Jadran v Gorjah je odločila v skupini tekmo-

Objava

Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport naj prijavi starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1987/88 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 9. do 27. 2. 1987, ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 16.00 ure, ob petkih do 13.00 ure. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
2. Sprejemne izpite bo treba delati prijavljenemu učencu le v izjemnih primerih in sicer iz slovenščine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: sreda, 8. julija 1987.
3. Konec maja 1987 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavi za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izitu.
4. Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
5. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence, Prof.-Janežič-Pl. 1, 9020 Klagenfurt/Celovec.

dr. Reginald Vospernik
ravnatelj

Novi rating:
Trije šahisti SŠZ nad 1900 točk

Nove liste z Elo-točkami, ki veljajo od 1. 1. 1987 naprej, sta se slovenska kluba zelo razveselila. Pri Kapelčanih je vodeča trojica Polanšek, Ramaš in Jammer pridobila okoli 30 točk. Šahisti prvega moštva SŠZ pa so razen Herberta Rulitza vsi povečali svoje število. Prvič v 5-letni zgodovini šahovskega društva SŠZ je bila zdaj prekoračena meja 1900 točk. Kar trije šahisti so jo presegle, med njimi je edinole Gallob imel že višje število, ko je igral še za Bekštanj. Rulitz in Živkovič pa se prvič nahajata v taki višini. „Poštar“ Jurij Deisinger pa v preteklem polletju ni imel sreče na 64 poljih in je padel od 2229 na 2199. Kljub temu še vedno igra na prvi deski moštva Post SV.

SŠK „Obir“ Železna Kapla

Justin Polanšek	1973 (1943)
Adem Ramaš	1869 (1826)
Peter Jammer	1716 (1687)
Rainer Straßer	1643 (1677)
Emanuel Polanšek	1630 (1642)
Johann Stoßier	1625 (1643)
Johann Wolte	1573 (1537)
Kristijan Wolte	1441 (0000)

SŠZ Cartrans I

Alojz Gallob	1939 (1897)
Franci Rulitz	1934 (1896)
Gorazd Živkovič	1908 (1821)
Ivko Ferm	1773 (1768)
Branko Kolter	1726 (1693)
Jozi Amrusch	1710 (1693)
Herbert Rulitz	1704 (1722)
Ivan P. Lukan	1672 (1646)

SŠZ Posojilnica Celovec II

Jože Lukan	1698 (1711)
Mirko Laußegger	1691 (1735)
Peter Waldhauser	1680 (1651)
Franc Žužek	1678 (1692)
Vid Sitter	1657 (1657)
Bernhard Olip	1619 (1619)
Tončka Einspieler	1601 (1632)
Matevž Wieser	1571 (1578)

SŠZ Posojilnica Bilčovs III

Rupert Reichmann	1649 (1634)
Gašpar Ogris-Martič	1574 (1596)
Mirko Wieser	1562 (1562)
Franc Kernjak	1515 (1369)
Joško Pack	1504 (0000)
Robert Hedenik	1455 (1361)
Hanzi Gasser	1432 (1438)
Mihi Weber	1370 (1381)

Letošnje aktivnosti primorskih šahistov
Stevilna srečanja s šahisti SŠZ-Celovec

IDRIJA – Primorska šahovska zveza – Koper združuje v 10 šahovskih društvih okrog 1000 registriranih šahistov, pred katerimi je tudi letos pester program tekmovalni in srečanj. Posebna skrb je namenjena pionirskemu in mladinskemu šahu ter tradicionalnim prijateljskim stikom s šahisti sosednje Furlanije-Juljske krajine in avstrijske Koroške. Zato si bodo društva in zveza prizadevali, da bi bila ta tekmovalna in srečanja množična in kvalitetna.

Vodstvo Primorske šahovske zveze je v teh dneh na željo šahistov iz sosednje Furlanije-Juljske krajine in avstrijske Koroške sprejelo nekoliko spremenjen tekmovalni program:

8. krog šahovske interlige prijateljstva šahistov slovenskega Primorja, dežele Furlanije-Juljske krajine in avstrijske Koroške se bo pričel 5. aprila v Novi Gorici, nadaljeval in zaključil pa se bo 24. maja v Gorici (Italija).

8. srečanja desetčlanskih moštev Pirana, Nove Gorice, Tolmina, ZSSDI-Trst, SŠZ - Celovec in Monoštra (Porabje – Madžarska) bo 10. maja v Portorožu.

Med jesenskimi aktivnostmi primorskih šahistov velja opozoriti na najbolj množično mednarodno šahovsko prireditev 24. mednarodni moštveni hitropotezni turnir obmejnih mest in krajev starih sosednjih dežel (lani je bil turnir v Pliberku v organizaciji ŠD Pliberk in SŠZ - Celovec), ki bo 4. oktobra v Portorožu, kjer bo ob dnevu republike (29. novembru) tudi močan mednarodni turnir posameznikov.

Po vseh predvidevanjih bo Portorož junija letos prizorišče prvega dela 7. mednarodnega šahovskega turnirja v spomin na dr. Milana Vidmarja, na katerem bodo poleg najboljših slovenskih in jugoslovanskih šahistov sodelovali tudi nekateri najboljši šahovski velemojstri na svetu. Vrhunska šahovska prireditev v Portorožu (II. del v Ljubljani) bo prav gotovo pritegnila pozornost ljubiteljev šahovske igre.

Silvo Kovač

Športni termini

Odbojka	Smučanje
6. 2. – ATSC – ŠK Dob/Aich (18.00, dvorana v Šentpetru)	8. 2. – Društveno prvenstvo SD Šentjanž (14.30, na Rutah)
7. 2. – WSG St. Andrä I – SŠZ Posojilnica Celovec II (15.00, Šentandraž)	10. 2. – Smučarski dan Mladega roda (11.00, na Rutah)
8. 2. – ESV St. Veit II – SŠK Obir (9.00, Šentvid)	9. – 12. 2. – Smučarski tečaj SŠK Obir (Bela)
SŠZ Cartrans I – ÖDK Klagenfurt I (9.00, pri Korenu v Bilčovsu)	9. – 13. 2. – Smučarski tečaj DSG Sele/Zell (Sele)
	14. 2. – II. smuk, Alpski klub Obir (13.00, pri Cimpaserju)

Strokovna šola za gospodarsko-ženske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

Objava

Po odloku Deželnega šolskega sveta je na dvojezični Strokovni šoli za gospodarsko-ženske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

Vpisovanje

v 1. razred 3-letne strokovne šole za gospodarsko-ženske poklice in v 1-letno gospodinjstvo šolo od 9. do 28. februarja 1987.

Formularje za vpis lahko dobite že sedaj v šolski pisarni. Izpolnjene tiskovine je treba na šoli oddati najkasneje do 28. februarja 1987. Priložiti morate polletno šolsko obvestilo v originalu ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni ali po telefonu, št. 0 42 53/ 343.

Pogoj za sprejem v oba tipa šole je uspešno opravljena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenščine.

Za sprejem v 3-letno strokovno šolo pa je poleg tega še potreben pozitivno opravljen pedagoško-psihološki test, ki bo na šoli 10. julija 1987.

Za obisk 1-letne gospodinjstvo šole ta test ni potreben.

Vodstvo šole